БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 181 (18.957). • Пайшанба, 9 август 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

БИЗ ВАТАНПАРВАР — ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТЛАРМИЗ

РСФСРНИНГ НОҚОРАТУПРОҚ ЎЛКАСИДА ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ КУНЛАРИ БОШЛАНДИ

Комсомол — мамлакат ёшлиги. У она-Ватанимиз хўжалик ва маданий қурилишининг ҳамма соҳаларида ижодий ғайрат ва зўр шижоат кўрсатмоқда. Комсомолнинг фаолият кўлами ниҳоятда бекиёс. Бирорта проблема, муҳим масала йўқки, унинг ҳал этилишида комсомол-ёшлар актив қатнашмаётган бўлсин. Республикамиз ёшлари серқуёш ўлкамиз истиқболи учунгина эмас, Иттифоқимизнинг гуллаб-яшнаши, тараққиёти йўлида ҳам бутун қалб-қўри, билак кучини сафарбар этмоқда. Комсомолларнинг зарбдор қурилишлари, ёшларнинг ишлаб чиқариш бригадалари, студентларнинг қурилиш отрядлари, ёзлик меҳнат ва дам олиш лагерлари — буларнинг ҳаммаси ёшлар етакчиси бўлган комсомол олиб бораётган кенг кўламли муҳим ишлардан.

Бугун РСФСРнинг Ноқоратупроқ ўлкасида бошланаётган Ўзбекистон ёшлари кунларини республика йигит-қизларининг коммунистик жамият қуриш йўлидаги иштироки, улкан ишларининг ўзига хос кўриги дейиш мумкин. «Ленин агитпоезди» йўли билан борган тарғибот-бадиий группаси составига республикамиз ёшларининг турли вакиллари жалб этилган. Улар орасида комсомол ходимини, интернационалист жангчини ҳам, комсомол-ёшлар бригадаси бошлиқлари, партия, комсомол ветеранини ҳам, ёшлар мураббийси бўлган бaобрў ишчилар, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреатлари ёзувчи, шоир ва санъаткорлар, шунингдек студент ва маданият ходимларини ҳам учратиш мумкин.

Республикамиз юбилейи муносабати билан белгиланган ушбу тадбир программаси ниҳоятда ранг-баранг. Унда кенг меҳнаткашлар оммаси билан мулоқотнинг турли усул ва услубларидан фойдаланиш кўзда тутилган. «Совет Ўзбекистони» оғзаки журнали, «Биз ленинча дўстлик билан кучлимиз» ижтимоий-сиёсий ўқуви, «Она-Ватанимни куйлайман» композицияси, «Жаҳонда тинчликни сақлаймиз» мавзуидаги митинг, район партия комитетларида бўлиб ўтадиган суҳбатлар, саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, колхоз ва совхозлардаги учрашувлар, тематик концертлар, ёшларнинг оммавий сайллари шундан далолат бериб турибди.

Владимир, Иваново областларида «Биз ватанпарвар — интернационалистлармиз» шиори остида ўтадиган Ўзбекистон ёшлари кунлари навқирон авлод ўртасида интернационал тарбиянинг кучайиши, қардошлик алоқаларининг мустаҳкамланишига хизмат қилиши билан бирга республикамиз ёшлигининг камолотига ўзига хос ҳисобот бўлиб қолади.

БУТУН КУЧ — ҒЎЗА ПАРВАРИШИГА

ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР — ОЗАРБАЙЖОН, ТОЖИКИСТОН ВА ТУРКМАНИСТОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАЛАРИ РЕСПУБЛИКАМИЗ ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

Ўзаро текшириш давом этмоқда

Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозининг Амир Синдоров бошлиқ коллектив азаматлари юбилей йилида ҳар гектар ердан 41 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилишган. Куни кеча қардош Тожикистондан келган мусобақадошлар бригада далаларида бўлиб намунали парвариш қилинаётган ғўзалардаги мўл ҳосил нишоналарини кўрдилар ва юксак мажбурият ортиғи билан бажарилишига пухта замин яратилаётганини айтдилар. Бригадада қўлланилаётган иш тажрибасини батафсил ўргандилар. Ҳосилни янада кўпайтириш борасида қимматли йўл-йўриқлар бердилар. Суратда: Тожикистон деҳқончилик илмий-тадқиқот институти бўлим мудири Ҳабиб Рашидов, бригада бошлиғи Амир Синдоров, «Тожикистон коммунисти» газетаси мухбири Акмал Алимов, Ҳисор районидаги «Партия XXII съезди» колхози раиси Раҳматулло Аминов, қўриқ ерларни ўзлаштириш бошқармаси бошлиғи Муҳиддин Нуъмоновлар пахтазорда.

В. Втюрин фотоси. (ЎзТАГ).

ТАЖРИБАНИ БАҲАМ КЎРИБ

Ўз мусобақадош дўстлари — Хоразм деҳқонлари ҳузурига келган Туркманистон қишлоқ меҳнатчиларининг ўзаро текшириш бригадаси аъзолари кўпгина ибратли ишларни ўрганиб олдилар. Текширувчилар Шовот районидаги «Москва» колхозига келганларида уларга пахтазорлар ҳам, бригадаларда ташкил этилган ёрдамчи хўжаликлар ҳам кўрсатилди, хўжалик Озиқ-овқат программасини бажаришга қандай ҳисса қўшаётганлиги гапириб берилди.

Меҳмонлар аввало колхознинг пахтазорлари билан танишдилар.

— Биз шовотликларнинг суғориш тажрибасини, сувчиларнинг меҳнатини ташкил этиш методини ўз хўжалигимизда жорий этамиз, — деди Тошовуз районидаги «Мақсад — коммунизм» колхозининг бригадири Омонбой Ёқубов.

Қ. Нуржонов бригадасининг иши меҳмонларни айниқса қизиқтирди. Бу ерда ғўзалар яхши парвариш қилинмоқда. Бу эса коллективнинг гектар бошига 55—60 центнер «оқ олтин» олиши учун ишончли гаровдир.

Бригаданинг ёрдамчи хўжалиги қардош республика вакилларига манзур бўлди. Бу ерда бир неча бош қорамол, қўй ва эчкилар боқилмоқда. Меҳмонлар дастурхонига бригада полизида етиштирилган қовун-тарвузлар тортилди.

Мусобақадош ўртоқлар деҳқонлар билан бўлган учрашувларда ижобий жиҳатлар ҳақидагина гапириб қолмадилар. Урганч районининг баъзи хўжаликларида сувдан фойдаланиш коэффициенти юқори кўтарилмаган, суғориш ва далаларни бегона ўтлардан тозалаш суръатлари паст. Хоразм деҳқонлари мусобақадош дўстларга «сиз кўрсатган камчиликларнинг ҳаммасини тугатамиз», деб ваъда бердилар.

(ЎзТАГ).

ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ АСОСИДА

Тожикистон ССРнинг Ленинобод области пахтакорлари билан фарғоналик деҳқонларнинг ўзаро социалистик мусобақалари неча ўн йиллардан бери давом этиб келмоқда. Ана шу ўтган давр мобайнида қардош пахтакорлар бир-бирларидан «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштириш сирларини ўрганиб келдилар.

Куни кеча қардош республика пахтакорлари вакилларидан иборат ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Фарғона областига келишди. Бригада составида Ленинобод область партия комитетининг секретари Р. Бобоев, Ўратепа шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Д. Усмонов, область сув хўжалиги тресті бошлиғининг ўринбосари А. Султонов, Хўжанд районидаги Ленин номли колхоз раиси А. Абдураҳмонов, Ашт районидаги «Коммунизм» колхози партия комитетининг секретари А. Юсупов, Пролетар район комсомол комитетининг биринчи секретари Қ. Темиров, Нов районидаги Димитров номли колхоз бригада бошлиғи Ҳ. Назаров ва бошқа ўртоқлар бор. Ўзаро текшириш бригадаси билан бирга Фарғонага Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Б. Насриддинов ҳам келди.

Қардош пахтакорлар вакиллари бир неча группага бўлиниб, область колхоз ва совхозларида мусобақа шартларининг бажарилишини кўздан кечиришга киришдилар. Улар пахта далаларида, чорва фермаларида, қурилишларда бўлиб, фарғоналикларнинг республика юбилейи йилида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш йўлида кўп куч ва меҳнат сарфлаётганликларини эътироф этдилар.

Мусобақадошлар, жумладан, Фрунзе райони хўжаликларида ҳам бўлиб, пахтакорларнинг ишлари билан яқиндан танишдилар. Жданов номли, «Сирдарё», Калинин номли совхозларнинг ҳамда Карл Маркс номли колхознинг қатор бўлим ва бригадаларида мўл ҳосил тўпланаётганлигидан мамнун бўлишди.

Бироқ ҳамма ерда ҳам иш кўнгилдагидек ташкил этилмаган. Агротехник тадбирларнинг ўз вақтида амалга оширилмаётганлиги, қатор ораларига ишлов бериш сифати пастлиги туфайли уч минг гектардан зиёд майдондаги ғўзаларнинг ривожи суст. Чеканкани сифатсиз ўтказиш ҳоллари рўй бермоқда.

Меҳмонлар суғориш агротехникаси бузилаётганлигини ҳам кўрсатиб ўтдилар. Кўллатиб ва бостириб суғорилган майдонларда ғўзалар ғовлаб кетган. Анчагина майдонлардаги ғўзалар чанқатиб қўйилганлиги туфайли ҳосил тўкилиши рўй беряпти. Жданов номли, Калинин номли, Охунбобоев номли, «Сирдарё» совхозларининг бир неча бўлимларида ана шундай майдонлар мавжуд. Карл Маркс номли колхознинг баъзи бригадаларида эса ғўзаларни бегона ўтдан тозалаш ва чеканка қилишда сусткашликка йўл қўйилаётир.

Шунингдек, ҳашаротга қарши кураш талаб даражасида деб бўлмайди. Меҳмонлар ҳосилга катта зарар етказаётган ҳашаротларга қарши курашни кучайтириш зарурлигини таъкидлаб ўтдилар. Мусобақадошлар областнинг бир қатор районларида ҳам ҳосилга ҳосил қўшиш қандай бораётганлиги билан чуқур танишиб, аксари жойларда бу борада самарали иш олиб борилаётганидан мамнун бўлиш билан бир қаторда камчилик ва нуқсонларни ҳам очиб ташладилар. Кўрсатилган нуқсонларни тезда бартараф этиш юзасидан жойларда конкрет ва таъсирли тадбирлар белгиланмоқда.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФОЙДАЛИ УЧРАШУВЛАР

Озарбайжонлик пахта усталари Наманган области пахтакорларининг шу кунларда олиб бораётган ишларини диққат билан кузатмоқдалар. Уларга Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг Ҳабибулла Юсупов, Йўлдош Алибоев, Киров номли колхознинг Эргаш Кенжаев, Санобар Раҳмонова, Карл Маркс номли колхознинг Тоҳира Холхўжаева, Камол Ғанибоев бошлиқ бригадаларидаги ғўзаларнинг ривожи айниқса манзур бўлди. Мазкур коллективларда мўл ва сифатли пахта ҳосили етиштириш учун бошланган ҳаракат қизғин паллага кирди. Барча агротехника тадбирлари ўз вақтида ўтказиляпти. Чеканка сифатли тугалланди.

— Наманган райони пахтазорларида ҳам бўлдик, — деди «Госкомсельхозтехника» Мирбашир район бирлашмасининг бошқарувчиси Ориф Аҳмедов. — Бу ерда ҳам планни қоплайдиган даражада ҳосил тўпланган. Айниқса, «Коммунизм», «Ленинград», Партия XXII съезди» ва бошқа хўжаликларда ғўза яхши парвариш қилинмоқда.

Меҳмонлар область районларида қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашда биологик метод самарали қўлланилаётгани, ўғитлардан фойдаланиш яхши йўлга қўйилганлигидан мамнун бўлишди. Шу билан бирга айрим бригадаларда чеканка сифатли ўтказилмаганлиги, чанқаб қолган, ғўзалар ўт босган карталар ҳам борлигини таъкидлашди. Агажаберди районидаги «Правда» колхозининг бригада бошлиғи Мироға Толипов шундай деди:

— Ҳозирча барча районларда ғўзанинг ривожланиши яхши. Бироқ, улар бундан мағрурланиб кетмасликлари керак. Чунки, айрим пахтакорлар ғўзанинг гули, кўсакларига маҳлиё бўлиб, август ойида парваришни бўшаштиришлари мумкин. Оқибатда ўсимлик ҳар хил касалликларга чалиниши, кўсаклар яхши етилмай, пишмай қолиши мумкин.

Озарбайжонлик деҳқонлар пахта териш машина ва механизмларининг ремонти, чорвадорлар, маккажўхорикорлар, соҳибкорларнинг ишлари билан ҳам яқиндан танишиб, уларга йўл-йўриқ ва маслаҳат беришмоқда.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЖАНГОВАР КУНЛАРНИНГ ЖОНЛИ ГУВОҲЛАРИ

В. И. Ленин 1905 йилги воқеаларни февраль ва октябрь революцияларининг «Бош репетицияси» деб атаган эди. Ана шу воқеалар Осиё халқларини сиёсий ҳаётга уйғотди. Ўша пайтда стачкалар, сиёсий митинглар, намойишлар бутун Туркистонни ва унинг туб аҳолисини оёққа турғазди. 1905 йилги революция маҳаллий халқлар учун чинакам революцион кураш мактаби бўлиб қолди.

«Ўзбекистон» нашриёти босиб чиқарган ҳужжатлар ва материаллар тўплами «Ўзбекистонда 1905-1907 йиллар революцияси» деб аталган. Ана шу ҳужжат ва материалларни КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг филиали — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги бош архив бошқармаси ҳамда республика Марказий давлат архивининг олимлари тўплаб, нашрга тайёрладилар.

Ўша алангали даврдаги газеталардан олинган мақолалар, Туркистон социал-демократик, касаба союз ташкилотлари ва ишчилар бошқа ташкилотларининг ҳужжатлари, РСДРП группаларининг, стачка комитетларининг варақалари — революцион воқеаларнинг жонли гувоҳларидир. Ўлка меҳнаткашларининг самодержавиега қарши кураши кўламини тасдиқловчи полиция ва жандармерия протоколлари ҳужжатларнинг алоҳида группасини ташкил этади.

Биринчи рус революцияси ҳужжатлари тўплами мутахассислар учун ҳам, кенг китобхонлар оммаси учун ҳам шубҳасиз қизиқарлидир.

(ЎзТАГ).

ЗВЁЗДНИЙДА БАЙРАМ

Аэродром устида офтоб чарақлаб турарди. 7 август куни Бойқўнғирдан чиққан рейсини тугатган ҳаво кемаси қўниш учун пастлаб келарди. Бу самолёт ичида «Союз Т-12» экипажи Владимир Жонибеков, Светлана Савицкая ва Игорь Волк бор. Учиш майдони чеккасига йиғилган олимлар, космонавтлар, жамоатчилик, матбуот вакиллари уларни кутишмоқда. Қаҳрамонларнинг қариндошлари, ёр-биродарлари ҳам шу ерда.

Светлананинг отаси баланд бўйли, басавлат авиация маршали Евгений Савицкий ҳам шодиёна ҳаяжон билан турибди. Унинг кўкрагида қаҳрамоннинг қўш юлдузлари ялтирайди. Йиғилиш аҳлининг кайфияти баланд.

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони космонавт Геннадий Стрекалов яқинлашиб келган самолётни кўрсатиб:

— Экипаж чакки ишламади. Владимир Жонибеков ҳақиқий космонавтлигини яна бир бор кўрсатди, — деди. — Игорь Волк ҳам дуруст чиқди. Светланага келганимизда, унга қойилман. У билан битта конструкторлик бюросида ишлаймиз. Ишни жуда яхши биладиган мард одам ва унда яхши ўртоқлик фазилати аёллик жозибаси билан пайваста бўлиб кетган.

Бир неча минут ўтгач, самолёт зинапоясида бугунги тантананинг қаҳрамонлари кўринди. Кулиб турган Светланага кўзимиз тушади. Шу кунларда унинг номи планетадаги миллион-миллион кишилар тилидан тушмаяпти. Мамлакатимизнинг ҳамма томонларидан ва чет эллардан хатлар ва телеграммалар ёғилмоқда. Буларда қаҳрамон аёл, унинг Ватанидан қойил қолиш ва фахрланиш ҳис-туйғулари изҳор этилган, муваффақиятлар тиланган.

Икки учувчи қуршовида бўлган нафис кўйлакдаги Светлана яна ҳам нозик ва жозибали туюлади. Экипажнинг бошқа икки аъзоси сингари унинг кўзлари ҳам шодликдан порламоқда: уйга қайтиш онларидан ҳам ёқимли онлар бормикан! Марш садолари остида учовлон зинапоядан тушиб, давлат комиссиясининг аъзолари сари йўл олишади. Командир рапорт бериб бўлгач, тезда учовлон қариндошлар, ёру биродарлар билан қучоқлашиб кўришадилар.

«Союз Т-12» экипажининг аъзоларини Звёздний ҳам қизғин кутиб олди. Бу ерда, Юрий Гагарин ҳайкали ёнидаги паркда шаҳарча аҳолиси йиғилганди. Қаҳрамонлар космос кашшофи ҳайкали пойига гуллар қўядилар.

Қаҳрамонлар космонавт дўстлари ҳамкорлигида маданият уйи сари борадилар. Бу ерда митинг бўлиб ўтди.

Космонавтларни тайёрлаш раҳбари авиация генерал-лейтенанти В. А. Шаталов, Космонавтларни тайёрлаш марказининг бошлиғи авиация генерал-лейтенанти Г. Т. Береговой, олимлар, жамоатчилик вакиллари ерга қайтиб келган марказ талабаларини табрикладилар, уларни Ватан топшириқлари муваффақиятли бажарилганлиги билан қутладилар. Владимир Жонибеков ва Игорь Волк учиш қандай ўтганлиги тўғрисида гапириб бердилар, улар ўзлари ишлатган техникага юксак баҳо бердилар, учиш программаси бажарилишига эътибор билан қараб берган ёрдамлари учун «Салют-7»нинг асосий экипажи Леонид Кизим, Владимир Соловьев ва Олег Атьковга миннатдорчилик билдирдилар.

— Ватан менга иккинчи марта учишни ишониб топширганлигидан бахтиёрман, — деди Светлана Савицкая. — Владимир Жонибеков билан бирга очиқ космосга чиқиш ва ишлашни ҳам ишониб топширди. Учишга тайёрланишда ёрдам берган, учишга раҳбарлик қилган кишиларнинг ҳаммасидан миннатдорман. Қилган меҳнатимизга берилган юксак баҳо учун Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига сидқидилдан миннатдорчилик изҳор қиламан.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советига ва ўртоқ К. У. Черненкога табрикнома йўлладилар.

А. РОМАНОВ,
ТАСС махсус мухбири.
Звёздний шаҳарчаси.

БУРЧГА САДОҚАТ

Ўзбекистоннинг мингга яқин комбайнчиси қардош Қозоғистонга жўнаб кетди. Улар ўз республикасидаги ғаллани ўриб бўлиб, энди бошоқли экинлар ҳосилини ўриш ва янчишни жадаллаштириш учун қўшниларига ёрдам берадилар. Ўрим техникасини тез ремонт қилишни ташкил этувчи мутахассислар ҳам улар билан бирга ўз касбдошларига ёрдам бериш учун йўл олдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ хўжалигининг айрим тармоқларини ривожлантириш, ёш ишчи кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари ҳамда Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида синтетик аммиак ишлаб чиқариш қувватларини қуриш ва уларни ишга тушириш чоғида эришган муваффақиятлари учун 160-қурилиш тресті 307-механизациялашган кўчма колоннасининг бошлиғи Шаиб Авамилевич **Ғафаров**, «Узпромвентиляция» тресті Оққовоқ механизациялашган кўчма колоннасининг слесарь-вентиляциячиси Қурбонали **Мамажонов**, 93-махсус трестга қарашли «Промтехмонтаж» Чирчиқ монтаж бошқармаси монтажчи слесарларининг бригадири Борис Иванович **Непомнящий**, 160-қурилиш тресті бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш комбинатининг электр пайвандчиси Раҳматулла **Ҳайитбоев** ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор»; Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесари ўртоқ Александр Андреевич **Толмачевга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»; «Узстройтранс» автотранспорт ишлаб чиқариш бирлашмаси 10-автобазасининг автомобиль ҳайдовчиси ўртоқ Александр Иванович **Беспаловга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими»; «Средазтепломонтаж» трестининг бош инженери ўртоқ Станислав Кирилович **Бандуринга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер»; 160-қурилиш трестининг 227-механизациялашган кўчма колоннаси пардозловчилари бригадири ўртоқ Валентина Михайловна **Жарковага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси» фахрий унвонларини берди.

Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида синтетик аммиак ишлаб чиқарувчи қувватларни қуриш ва уларни ишга тушириш чоғида алоҳида ўрнак кўрсатган ходимлардан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

САМИМИЙ СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов 7 август куни Яман Халқ Демократик Республикаси мудофаа министри бригада генерали Солих Муслим Қосимни қабул қилди.

Ҳар икки томонни қизиқтирувчи масалалар юзасидан самимий суҳбат бўлиб ўтди.

Учрашувда СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари Совет Иттифоқи Маршали С. Л. Соколов, ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари М. А. Сергейчик, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

УЛУҒ ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ ҲИСОБ ОЧИЛДИ

Турбокомпрессорнинг ялтираб турган бу корпуси Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш» заводи биринчи механика цехидан А. Фомичев токарлар бригадаси ясаган бошқа ўнлаб корпуслардан ҳеч фарқ қилмайди. Лекин уни токарлар планга қўшимча, Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан зиммаларига олган мажбурият ҳисобидан тайёрлаганлар. Бу бригада 1985 йилнинг 9 майигача топшириқдан ташқари жами олтита корпус тайёрлаб жўнатишга қарор қилди.

Бригадада 12 киши бор. Ёши, ҳулқ-атвори, малакаси ҳар хил бўлса-да аммо қарийб ҳаммаларининг оталари ёки боболари Улуғ Ватан уруши фронтларида жанг қилган. Уларнинг баъзилари фронтдан қайтиб келмади... Эндиликда бутун бригада зарбдор вахтада туриб, энг юқори меҳнат унумдорлигига эришишга, бутун маҳсулотни биринчи тақдимдаёқ топширишга якдиллик билан қарор қилди. Яна бир гап шуки, бригада ҳар ой Москвада Ғалаба монументини қуриш фондига 56 сўмдан ўтказиб турадиган бўлди.

Фомичев бригадаси Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш мусобақасига корхонада биринчи бўлиб қўшилди. Ҳозир ҳамма цех ва участкаларнинг коллективлари унинг ташаббусига қўшилмоқда.

(ЎзТАГ).
Чирчиқ.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА

Техника тараққиёти йўлидан

ПАХТАНИ МАШИНАДА ТЕРИШ ДАРАЖАСИНИ ОШИРАЙЛИК

Ўзбекистон механизаторлари, барча пахтакорлари пахта териш машиналарини жорий қилишда жуда катта тажриба тўпладилар, пахта теришни механизациялашни ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшдилар.

Республика олимлари ва конструкторлари қурилмаларнинг соддалиги ва ишлатишдаги оддийлиги билан фарқ қилувчи пахта териш машиналарини яратдилар. Бу агрегатлар очилган пахтанинг 85—88 процентигача йиғиб-териб олиш имконини бермоқда. Пневматик подборшчиклар ва тозалагичлар билан жиҳозланган «ХНП-1,8» машиналарининг сўнгги маркалари эса ҳосилнинг 90 процентигача териб олиш имконига эга. Тажрибали механик-ҳайдовчилар битта ана шундай машина ёрдамида кунига 10 тонна ва ундан ҳам ошириб пахта термоқдалар. Мавсумда эса улар йиғиштириб олган ҳосил 300 тоннага етмоқда ва ундан ҳам зиёд бўлмоқда.

Қатор оралари 60 сантиметр бўлган эгатлардаги ҳосилни йиғиб олишга мўлжалланган тўрт қаторли «14ХВ» машиналарида ҳам юқори кўрсаткичларга эришилмоқда. Бошқа хил машиналар ҳам бор.

Республика колхоз ва совхозлари пахта териш техникаси билан кун сайин кўпроқ таъминланяпти. Уларга етказиб берилаётган пахта териш машиналари йилига қарийб 6 мингтани ташкил қилмоқда. Ҳозирги пайтда республикада салкам 38 мингта ана шундай агрегатлар мавжуд. Кўсак териш машиналари, кўрак чувиш агрегатлари, ҳосилни қопқанорсиз ташувчи транспорт воситаларини ҳам етказиб бериш ошди.

Колхоз ва совхозларнинг йиғим-терим техникаси билан юксак даражада жиҳозланганлиги республика пахтакорларига ҳосилни машиналарда териб олиш ҳажмини йилдан йилга ошириб боришга имкон яратмоқда. Тўққизинчи беш йилликда машиналар ёрдамида йилига ўртача 2340 минг тонна ёки барча ҳосилнинг 48 проценти териб олинган эди. Ўнинчи беш йилликда эса машина терими ҳажми йилига 3418 минг тоннага ёки жами ҳосилнинг 60 процентига етди. 1981 йилда эса машиналарда рекорд даражада — 4076 минг тонна пахта ёки барча ҳосилнинг 68 проценти териб олинди.

Машинада терилган пахтага рағбатлантирувчи ҳақ тўлаш машина терими ҳажмини тез ўстиришга кўмаклашди. Шпинделларда терилган ҳамма хом ашёга қўлда терилган биринчи сортли пахтага тўланадиган баҳода ҳақ тўланди.

Бироқ ҳақ тўлашнинг бундай системаси пахта сифатини оширишни таъминлай олмас эди. Кўпгина хўжаликлар машинада терилган пахтага ердан териб олинган ҳосилни, кўрак тозалаш машиналаридан ўтказилган хом ашёни ҳам қўшиб юборардилар.

1983 йилда машинада терилган пахтани қабул қилиш бўйича янги давлат стандарти жорий қилинди. У қўлда терилган пахта учун жорий қилинадиган тола сифати ва ҳақ бўйича нормаларга қараб, 4 та сортга бўлинадиган бўлди. Бундай ГОСТнинг жорий этилиши далаларни тайёрлаш, машина терими технологияси ва биринчи машина теримини бошлашнинг энг мақбул муддатлари ҳамда биринчи теримни туғаллаш пайтларига оид барча талабларга қатъий риоя этишни талаб қилади.

Ўтган йили янги ГОСТни қўллаш жараёнида биринчи машина теримидан олинган пахталарни айрим ҳолларда иккинчи сорт баҳоси бўйича қабул қилишга йўл қўйилдики, бундан кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари нотўғри хулоса чиқардилар. Шу тариқа хўжаликларга анчагина иқтисодий зарар етказилди. Ҳосил йиғим-терими таннархи қимматлашди. Пахта териш машиналарини амортизация қилишга нотўғри равишда маблағ ўтказилди. Пировард натижада бундай хўжаликлар иқтисодий жиҳатдан ютқазиб қўйдилар.

Бухоро ва Фарғона областларида машина терими кескин камайиб кетди. Уларда машина терими салмоғи 5—9 процентга тушиб қолди. Айни пайтда Тошкент областида машиналар ёрдамида ҳосилнинг 70 проценти, Жиззах ва Сирдарё областларида эса 50 процентдан кўпи териб олинди.

Тадқиқотлар шуни кўрсатдики, янги ГОСТ талабларини ҳисобга олганда қўлда терилган ва машинада терилган пахтага ҳақ тўлашдаги тафовут ўтган йили Бекобод пахта тозалаш заводи зонасида 7, Бўка пахта тозалаш заводи зонасида 8, Янгийўл пахта тозалаш заводи зонасида 9, Оққўрғон пахта тозалаш заводи зонасида 5 процентни, умуман Тошкент области бўйича эса ўртача 11 процентни ташкил қилди. Айни пайтда машинада терилган пахтанинг таннархи қўлда терилган пахтанинг таннархидан 17—20 процент арзон бўлди. Агар машина теримига яхши тайёргарлик кўрилса ва у тўғри ўтказилса, қўлда терилган пахта билан машинада терилган пахтани реализация қилиш нархларидаги тафовут янада камайиб, энг кам даражага бориб қолиши мумкин.

Ҳозир машинада терилган пахтанинг сифати аъло даражада бўлиши учун нима қилиш керак?

Энг аввало, барча пахта териш машиналари биринчи сентябргача тўла-тўкис яхшилаб ремонтдан чиқарилиши ҳамда улар механик-ҳайдовчиларга бириктириб қўйилиши керак. «Зангори кема» дарғалари машиналарни ремонтдан қабул қилиб олишлари лозим. Бу нарса машиналарнинг яхши созланишига кафолатдир. Шунинг учун ҳам механик-ҳайдовчиларнинг бутун состави кўнгилдагидек танлаб олиниши, улар олдиндан бу ишга тайёргарлик кўришлари керак. Ҳозирги пайтда йиғим-терим-транспорт отрядларини тузиш, уларни йиғим-терим машиналари — пахта териш, кўсак узиш, кўрак чувиш агрегатлари, транспорт тракторлари ва прицеплари, погрузчиклар, ҳосилни йиғиб-териб олишга, уни ташишга ҳамда йиғим-терим-транспорт техникасига зарур бўладиган техник қаров воситалари билан бутлаш зарур.

Аъло сифатли пахта олиш ҳамда машинада териш учун ажратилган далалардаги ҳосилни тўла-тўкис йиғиб олишни таъминлаш учун майдонларни бегона ўтлардан, айниқса, ғумай, итузум, печаклардан яхшилаб тозалаш зарур. Далаларни тозалаш ишлари август ойида, чаноқлар очилгунга қадар туғалланиши лозим. Ҳосил етилишини тезлаштириш учун ғўзаларни суғоришни ҳаддан ташқари чўзиб юбормаслик даркор. Ғўзаларни кечиктириб суғориш ҳосилнинг етилишини орқага сурибгина қолмай, хом ашё сифатининг ёмонлашувига ҳам олиб келади.

Бу тавсияларни эртанги ҳосил етиштириш тўғрисидаги ғамхўрлик деб тушунмоқ лозим. Ана шунда ҳосилни кузги ёғин-сочинлар бошлангунга қадар йиғиб-териб олиш мумкин бўлади. Бундай пахтанинг сифати яхши бўлиши табиийдир. Кечки теримда эса 4-сортли пахталар кўпайиб кетади. Кейинги йилларда республикада тўртинчи сортли хом ашёнинг умумий хирмондаги салмоғи анча юқори бўлганлиги туфайли ялпи ҳосилдорлик ошганига қарамай, тола чиқишининг проценти кескин пасайиб кетди. Тола олиш камайди. Буни ҳеч қачон унутмаслигимиз керак.

Пахтаси машинада териладиган далалардаги ҳосилни имкони борича тўлароқ йиғиштириб олиш ҳамда машинада терилган пахтанинг сифатини ошириш ва ассортиментини яхшилашда ғўзаларни дефолиация қилиш катта аҳамият касб этади. Дефолиацияни бошлаш муддатларини аниқ белгилаш ғоятда муҳимдир.

Ғўзалар етилиш жараёнида ундаги барча озуқа элементлари барглар орқали чаноқларга ўтиб, уларни етилтиришни тезлаштиради. Агар дефолиация жуда эрта, кўсак етилиши ва очилиши бошланмаган вақтда ўтказилса, унда барглар озуқа элементларини етказмасдан тўкилади, чаноқлар очилиши тезлашмайди. Аксинча, озуқасиз қолганлиги учун чаноқларнинг очилиши чўзилиб кетади. Кечки дефолиация амалда ҳосил етилишини тезлаштирмайди. Бу пайтга келиб дағаллашиб қолган барглар эса яхши тўкилмайди. Пахтани машинада теришнинг энг яхши муддатлари қўлдан бой берилади. Дефолиация кеч ўтказилса, унга сарфланган харажатлар ўзини оқламайди.

Фан ютуқлари ва илғор хўжаликларнинг тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, дефолиация ғўзаларнинг пастки ярусидаги икки-учта кўсак очилганда ўтказилса, бу энг мақбул муддат ҳисобланади. Ўрта толали пахта навлари учун бу қоидани республиканинг деярли барча зоналарига татбиқ қилса бўлади. Ингичка толали навлар экилган майдонларда эса чаноқларнинг 50 проценти очилгандан кейин дефолиацияни бошлаш мумкин.

> ● ДЕФОЛИАЦИЯ БОШЛАШ МУДДАТИНИ АНИҚ БЕЛГИЛАШ МУҲИМ АҲАМИЯТГА ЭГА.
>
> ● БИРИНЧИ МАШИНА ТЕРИМИГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР БЕРАЙЛИК.
>
> ● ПАХТАНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ, САҚЛАШ ВА ҚАЙТА ИШЛАШ ТЕХНОЛОГИЯСИГА ҚАТЪИЙ РИОЯ ҚИЛИШ — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИДИР.

Дефолиацияни юқорида айтилган муддатларда ўтказиш ҳосилдорликни камайтирмайди, балки аксарият ҳолларда, ҳосилнинг совуқдан кам зарар кўришини таъминлайди. Дефолиация натижасида қуриган кўсаклар совуқдан унча зарар кўрмайди.

Дефолиацияни бошлашнинг юқорида айтилган муддатлари календарь бўйича сентябрь ойининг биринчи ярмига тўғри келади. Бу даврда ҳаво иссиқ бўлиб, баргларнинг тўкилишига яхши таъсир қилади ва кўсакларнинг пишиб етилишини тезлаштиради. Одатда барглар далалар дефолиантлар билан қайта ишлангандан кейин орадан 8—10 кун ўтгач, батамом тўкилиб бўлади.

Машиналарда териладиган пахтанинг юқори сифатли бўлишини таъминлашда машина теримини бошлашнинг тўғри муддатларини белгилаш ҳам ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Бу шундай муддат бўлиши керак-ки, очилган чаноқлардаги тола пишиб етилган бўлиши ва айни пайтда ҳосилнинг умумий салмоғи пахта териш машиналари самарадорлигини таъминлаш учун етарли миқдорда бўлиши лозим. Пахтани машинада териш ГОСТида машина теримини кўсакларнинг 55—60 проценти очилгандан кейин бошлаш тавсия қилинган. Бу тавсия нотўғридир. Бу даврда очилган чаноқлардаги толанинг кўпи ҳали пишиб етилмаган бўлади. Ҳаммаси очилиб улгурмаган кўсаклар миқдори кўп бўлганда машина теримини бошлаш ҳосилдорликнинг анча камайишига олиб келади. Чунки, бунда машиналар бир томондан, кўм-кўк кўсакларни захаласа, иккинчи томондан пахтани машинада териш процентининг камайишига олиб келади.

Бу масалани чуқурроқ ўрганиш мақсадида 1983 йилда ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими, республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Госкомсельхозтехника, республика Пахта тозалаш саноати министрлиги, СоюзНИХИ ва Пахта саноати марказий илмий-тадқиқот институти мутахассислари республиканинг барча зоналарини қамраб олган ҳолда кенг миқёсда эксперимент ўтказдилар. Барча зоналарда далалар тайёрланиб, уларда машина терими кўсакларнинг 60, 70, 80 ва 90 проценти очилгандан кейингина бошланди. Бу ишлар мутахассислар кузатувида амалга оширилди. Оққўрғон районидаги Сегизбоев номли совхозда ана шу вариантлар бўйича бир туркум пахта йиғиштириб олинди, Оққўрғон пахта заводида қайта ишланди ва сўнгра олинган толадан Вишневолоцк тўқимачилик комбинатида калава ва газлама ишлаб чиқарилди.

Шуни тўлас-тўкис ишонч билан айтиш мумкинки, туплардаги кўсакларнинг 60—65 процентидан то 80—85 процентигача очилган чаноқлардаги пахталар машиналарда терилганда улардан пишиқ-пухталиги ва технологик хусусиятлари жиҳатидан энг яхши тола олинди. Ана шу даврда ўтказилган барча кўпгина тажрибаларда олинган толанинг пишиқлиги биринчи сортларга қабул қилинди ва улардан ГОСТлар талабига жавоб берувчи калава ва газламалар ишлаб чиқарилди.

Мана шунинг учун ҳам машиналарда биринчи пахта теримини кўсакларнинг 60—65 проценти очилгандан кейин бошлашни ва машина теримини 8—10 кун ичида туғаллашни тавсия қиламиз. Негаки, ана шу даврда ҳосилнинг 80 проценти очилиб бўлади.

Машинада пахта териш қоидаларига тўла амал қилинсагина, яхши ассортиментдаги пахтани олиш мумкин. Чунончи, ўтган йил биринчи ноябргача бўлган маълумотларга кўра, машиналарда терилган биринчи сортли пахталар Бекобод пахта тозалаш заводи бўйича 64 процент, шу жумладан, 49 проценти биринчи сортларда тайёрланди. Бўка пахта тозалаш заводида биринчи сортлар 71 процент, шу жумладан, 54 процент пахта биринчи сортда, Янгийўл пахта тозалаш заводида 77 процент, шу жумладан, 50 проценти биринчи сортда пахта тайёрланди.

Бу машина теримининг катта имкониятларидан далолат беради.

Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг директори Ж. Мусаевнинг мавжуд пахта териш машиналари тола сифатини анча ёмонлаштиради, деб матбуотда айтган фикрларини аҳволдан бутунлай бехабарлик, деб баҳолаш керак. Бундай гапни айтиш унинг олиб борилаётган ишлардан бехабарлиги ва юзаки фикр юритиши натижасидир. Чунки, мавжуд пахта териш машиналарининг биронтаси ҳам толанинг сифатини бузмайди.

Албатта, юқори сифатли пахта олиш ҳамда машина теримини нобудгарчиликсиз ўтказиш учун механик-ҳайдовчилардан машиналарни тўғри созлашни, далалардаги ҳосилни имкони борича тўлароқ йиғиштириб олишни талаб қилади. Биринчи тезликда шпинделларнинг толани ўраб юборишига йўл қўймаслик учун уларни ўз вақтида ювиб туриш, биринчи теримни тунда ўтказмаслик, пахтани ерга тўкишга йўл қўймаслик керак.

Пахта сифати уни қабул қилиш ва сақлаш технологиясига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасида шу нарса кўрилдики, машинада терилган пахта бункердан тележкага ағдарилиши, тайёрлов пунктига келтирилиши керак. Бу ерда поток усулида пахта қуритиш ва тозалаш цехларидан ўтказилиши, ана шундан кейингина сақлаш учун бунтларга босилиши лозим. Бундай ҳолда тола ўзининг табиий хусусиятларини йўқотмай узоқ вақт сақланиши мумкин. Агар қуритиш-тозалаш цехларининг қувватлари етарли даражада бўлмаса, пахта пунктларга келтирилиши биланоқ бунтларга босилиши, орадан кўп ўтмай, улар қуритиш ва тозалаш цехларидан ўтказилиши, бунда пахтанинг бунтларда турган пайтида қизиб кетишига йўл қўймаслик, иложи борича тезроқ заводга қайта ишлашга жўнатиш керак. Машиналарда терилган пахтани бунтларда узоқ вақт, масалан, бир ой сақлаш толанинг сифатига таъсир қилади, тола чиқишини камайтиради.

Шунинг учун ҳам ҳозир ҳар бир пахта тозалаш заводини, ҳар бир қуритиш-тозалаш цехини, ҳар бир сушилкани тўла-тўкис шайлаш жуда муҳимдир. Афсуски, биринчи августгача бўлган маълумотларга қараганда 70 та пахта тозалаш заводи ва 75 та қуритиш-тозалаш цехи ремонтдан чиқарилмаган. Бу соҳада, айниқса, Қашқадарё, Хоразм, Сурхондарё ва Сирдарё областлари орқада қолмоқда.

Бу йил хўжаликлар билан ҳисоб-китоб ишлари пахтадаги толанинг миқдорига қараб олиб борилишини назарда тутадиган бўлсак, бу нарса пахтани ҳар бир колхоз, совхоздан бўлак-бўлак майдончаларда қабул қилишни талаб қилади. Демак, ҳозирдаёқ пахталарни бунтлаш учун зарур миқдордаги барча майдонларни сентябрнинг ўрталаридан кечиктирмай тайёрлаб қўйиш ҳақида ғамхўрлик қилиш лозим.

Бир қатор областларда, кўпгина районларда пахта териш машиналари ва бошқа хил йиғим-терим техникасини ремонт қилиш ва уларни мавсумга тайёрлаш ёмон аҳволда. Қорақалпоғистон АССР хўжаликларида пахта териш машиналарининг атиги 60 проценти, кўрак чувиш агрегатларининг 70 проценти, кўсак узиш машиналарининг ярмидан ками ремонтдан чиқарилган, холос. Прицеплар ва транспорт тракторларини тайёрлаш ҳам қониқарсиз боряпти. Жиззах ва Қашқадарё областларидаги совхозларда ҳам аҳвол деярли шундай. Бу областлардаги ҳосилнинг асосий қисми машиналарда териб олинади. Қўнғирот, Қораўзак, Толлимаржон, Ромитан, Дўстлик, Жомбой, Хатирчи, Нарпай каби районларда эса барча йиғим-терим техникасининг ярмидан кўпроғи ремонтдан чиқарилмаган. Хўш, бу районлар хўжаликларининг раҳбарлари нимага умид қилишмоқда?! Ахир, шаҳарликларни, студентлар ва мактаб ўқувчиларини ҳадеб оммавий равишда сафарбар қилиш билан шуғулланиш мумкин эмас-ку? Яна шуни ҳам унутмаслик кераки, йиғим-теримга ишчи кучларини ташқаридан жалб қилиш пахтакорларни ва айниқса, механизаторларни анчагина миқдордаги иш ҳақидан маҳрум қилса, бошқа томондан эса бу нарса хўжаликларга жуда қимматга тушади. Ишчи кучларини ташқаридан жалб қилиш хўжаликларга қанчага тушишини Сирдарё областидаги эски районлардан бири мисолида кўрайлик.

Бу ерда ўтган йили хўжаликларнинг ўзида 8135 нафар ишчи бўлгани ёки 1,4 гектарга бир киши тўғри келгани ҳолда ташқаридан 1845 киши жалб қилиниб, уларга 1730 минг сўм тўланди. Айни пайтда районда техника воситалари етарли бўлишига қарамай машиналарда жами ҳосилнинг атиги 33 проценти териб олинган. Район колхоз ва совхозларида мавсум давомида ҳар бир гектар пахтазорга 160 дан кўпроқ киши-куни сарфланди. Ташқаридан жалб қилинган ҳашарчиларга сарфланган бу катта миқдордаги маблағ унумсиз сарф-харажатлардир. Шу туфайли бу районнинг кўпгина хўжаликларида бир центнер пахтанинг таннархи 50 сўмдан ошиб кетди.

Буларнинг ҳаммаси хўжаликларга жуда катта зарар келтирувчи кечириб бўлмас исрофгарчиликдан гувоҳлик бермоқда. Агар йиғим-терим техникасидан ва хўжаликларнинг ўзидаги меҳнат ресурсларидан тўғри фойдаланилганда эди, унумсиз сарф-харажатларга йўл қўйилмас эди.

Бу йил 3 миллион 600 минг тонна пахта машиналарда терилиши керак. Бу оғир, аммо бажарса бўладиган реал вазифадир. Чунки, мавжуд 38 мингта пахта териш машинасининг ҳар бирида мавсумда камида 80 тоннадан бемалол пахта терса бўлади.

Ҳозир колхоз ва совхозлар олдида зудлик билан далаларни бегона ўтлардан тозалаш, уларни машина теримига намунали қилиб тайёрлашдек кечиктириб бўлмайдиган вазифа турибди. Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой», Госкомсельхозтехника, уларнинг область ва районлардаги органлари, хўжаликларнинг раҳбарлари барча йиғим-терим техникасини ремонт қилиш ва тайёрлаш, уларни малакали кадрлар билан бутлаш бўйича энг зарур чора-тадбирларни шошилинч кўришлари керак. Партия ташкилотлари эса, бу муҳим участкани алоҳида назорат остига олишлари, ташкилотчилик ишлари савиясини кўтаришлари, меҳнат коллективларининг бу йилги мўл ҳосилни йиғиб-териб олишга намунали тайёргарлик кўриш юзасидан ҳамма жойда социалистик мусобақани кенгайтиришлари лозим. Бу Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини бажаришга қўшиладиган энг яхши ҳисса бўлади.

Т. ЗИНИН,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлимининг мудири.

Суратда: Қорақалпоғистон АССРдаги Беруний тўқимачилик фабрикаси тайёрлов цехининг ишчиси Холжон Мадетова. У Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси юбилейи шарафига мусобақада фаол иштирок этиб, смена топшириқларини 120 — 130 процент бажармоқда.
Р. Ўтамуродов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

СОВҒА БУЮМЛАРИ

● Тошкент бадиий буюмлар фабрикасида пахта чаноғи акс эттирилган янги совға буюмлари тайёрлашга киришилди.

Меҳнат коллективларининг байрам ва юбилейга муносиб тўёна ҳозирлаши азалий анъаналардан. Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси ҳам республикамиз шонли юбилейига ўзига хос совға ҳозирламоқда. Фабрика коллективи оппоқ, лўппи пахта чаноғи акс эттирилган тасвирни ипак билан безамоқда. Совға буюмлари октябрь ойидаёқ савдо шохобчаларига чиқарилади.

ҚИЗИҚАРЛИ КОНКУРС

● Тошкентдаги иккинчи таксомотор паркида қизиқарли конкурс ўтказилди. «Бу кўча қаерда, бу уй қаерда?» деб аталган конкурс кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди.

Кўрик-конкурснинг ўтказилишидан мақсад ҳайдовчиларнинг пассажирларга кўрсатадиган хизматини яхшилаш, такси машинаси имкониятларидан тўғри ва тўлиқ фойдаланиш, кўча ҳаракати қоидаларига риоя қилиш борасида юқори натижаларга эришишдан иборат эди. Юбилей кунлари мезбону меҳмонларнинг узоғини яқин қилишга аҳд қилган шофёрлар кўрик-конкурс шартларини ўрнига қўйиб бажаришга ҳаракат қилишди.

БАЙРАМ ШАРАФИГА

● Охунбобоев номидаги ёш томошабинлар театри саҳнасида республика юбилейига бағишланган янги спектакль премьераси ўтказилди.

И. Аҳмедовнинг «Ҳамиша қалбимизда» пьесаси асосида саҳналаштирилган янги спектакль Улуғ Октябрь революциясидан кейин ўлкамизда саводсизликни туғатиш йўлида олиб борилган кураш ҳақида ҳикоя қилади. Саҳна асарида Ўзбекистон ССР халқ артистлари М. Ҳамидова, М. Йўлдошева, республикада хизмат кўрсатган артистлар Гулчеҳра ва Лутфулла Саъдуллаевлар ва бошқалар асосий ролларни ижро этмоқдалар.

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

ГРУППАЛАР ҲАРАКАТДА

Хўжалик, социал-маданий қурилишга раҳбарлик қилишда Советларнинг ролини янада ошириш тўғрисидаги партия кўрсатмаларини ҳаётга татбиқ қилишда депутатлар активлиги жуда катта аҳамиятга эга. Шуни ҳисобга олиб Боғикалон қишлоқ Советида халқ депутатларининг активлигини ошириш учун депутат группалари ташкил этилди.

Группаларга 25 халқ депутати бирлашган бўлиб, улар сайловчилар томонидан берилган наказларнинг бажарилиши, меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш, қишлоқ Совети сессиялари, ижроком мажлисларида қабул қилинган қарорларни амалга ошириш борасида жонкуярлик қилмоқдалар. Жамоат тартибини сақлаш, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлашда ҳам депутатлар ҳиссаси салмоқли бўлмоқда.

— Мен сайловчиларнинг хоҳиш ва истакларини бажаришга интиляпман, — деди суҳбатда «Бухоро» колхозининг 13-бригадаси механизатори, Ленин ордени ва Октябрь революцияси ордени кавалери Асад Азимов. — Сайловчилар олдида ҳисоб бериш, уларнинг фикр ва мулоҳазаларини тинглаш депутатлик бурчимни бажаришда менга катта ёрдам бермоқда.

Қишлоқ Советида депутат группалари тузилиши партия ва ҳукумат қарорларини халққа етказиш, маҳаллий Советлар қабул қилган қарорлар ижросини контроль қилиб бориш, қишлоқ ободончилиги, тозалиги, қишлоқ қурилиши масалалари билан яқиндан шуғулланиш имконини беряпти.

Болалар муассасалари ва бошқа объектлар қурилиши Боғикалон депутатлар группасининг диққат марказида турибди. Маълумки, илгари бундай қурилишлар суръати ҳам, сифати ҳам талабга жавоб бермасди. Группа аъзоларидан Зайнаб Муродова, Ислом Ярашев, Ражаб Қаҳҳоров, Ҳамид Каримов, Райҳон Норова ва бошқа депутатлар бу масалани атрофлича ўрганиб, қурилиш суръати ва сифатини оширишни тегишли ташкилотлар олдига қўйдилар. Қишлоқ Советининг мактабгача болалар муассасалари қурилишини кучайтириш тўғрисидаги қарорини амалга оширишга актив киришдилар. Натижа эса яхши бўляпти, «Бухоро» колхозида Лоҳутий номли мактаб учун янги корпус, 10 колхозчи хонадонига кооператив уй, 95 ўринли янги боғча-ясли, Юзон қишлоғида дала шийпони, чорвачилик комплекси, ҳаммом, Боғикалон қишлоғида универсам магазини ва бошқа объектлар қурилди.

Боғикалон посёлкасида кейинги уч йил ичида бош план асосида жуда кўп уйлар қад кўтарди. Боғча, ясли, шифохоналар, алоқа бўлими бинолари қурилиб фойдаланишга топширилди.

Ҳар бир депутат учун алоҳида иш участкаси белгилаб қўйилган. Депутатлар амалга оширилган ишлар ҳақида депутат группаси мажлисларида ахборот бериб борадилар. Бу эса депутатларнинг активлигини оширмоқда, улар ўз зиммаларидаги вазифани сидқидилдан адо этишга интилмоқдалар.

«Бухоро» колхозининг Аббос Аҳмедов мудирлик қилаётган фермасида тузилган депутатлар группасига Зебо Бозорова бошчилик қилаётир. Бу группага 14 депутат бирлашган бўлиб, улар асосий эътиборни чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш топшириқларининг муваффақиятли бажарилишига, чорвадорларга қулай меҳнат шароити яратишга қаратмоқдалар. Ҳар ойда бир марта депутатлар группасининг мажлиси ўтказилади. Бу ерда илғор тажрибани оммалаштириш тўғрисида жон куйдириляпти. Ферма ўтган йили чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда юксак натижаларга эришди. Бунда депутатлар фаолиятининг аҳамияти катта бўлди.

Зебо Бозорованинг ўзи тажрибали соғувчилардан бири. Саккиз йилдан буён фермада меҳнат қилади. Отаси Бўрон Бозоров — молбоқар, онаси Мастура Бозорова — соғувчи, акаси Баҳром Бозоров — сут ташийдиган машинанинг ҳайдовчиси, укалари Фармон билан Раъно ҳам фермада ишлашмоқда. Зебо Бозорова юбилей йилида 20 бош сигирдан 42 тонна сут соғиб олишга аҳд қилди. Олти ой ичида ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 1600 литрга етди.

Фермадаги депутатлар группасининг ташаббуси билан бу ерда янги механизмлар ўрнатилди. Ферма йўлига асфальт ётқизилди.

Халқ депутатлари ғайрати билан сайловчилар томонидан берилган наказларнинг 23 таси бажарилди. Натижада умумий овқатланиш, аҳолига савдо, маиший ва тиббий хизмат кўрсатиш ишлари анча яхшиланди.

Социал масалалар активлик билан ҳал этилаётганлиги, турмуш шароити яхшиланаётганлиги туфайли колхозчиларнинг меҳнат ғайрати ортиб бормоқда. «Бухоро» колхози пахтакорлари юбилей йилида ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» топшириш учун курашмоқдалар.

Ж. ЙЎЛДОШЕВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

● ОҒИР СОСТАВЛАР

Ўрта Осиё темир йўлининг Ховос бўлимида тез юрадиган узун составли оғир поезд маршрутларининг мунтазам қатнови муваффақиятли йўлга қўйилди. Натижада йил бошидан бери чўлқуварлар учун нормадан ташқари 3 миллион тоннадан кўп ҳар хил юкларни етказиб бериш имкони туғилди. Бундай составларни ўтказиш бўлим барча станциялари коллективларининг уюшқоқлик билан аниқ ишлашлари натижасида қўлга киритилди. Оғир юкли составлар учун Ховосда ҳамиша йўл очиқ бўлиб, улар тезликда пассажир поездларидан қолишмайди.

● РЕМОНТЧИЛАР ЮТУҒИ

Андижондаги «Жанубий Оламушук» нефть ва газ қазиб олиш бошқармасида моторлар ва трансформаторларни ремонт қиладиган участка бир йилда мингта шундай электр мотор ва трансформаторни ремонт қилиш қувватига эга. Бу ерга ремонт қилинадиган асбоб-ускуналар республиканинг турли жойларидан келтирилмоқда. Ремонтчилар шу кунларда ишларни яхши ташкил этиб, ремонт ишларини ғоятда жадал олиб бормоқдалар. Айниқса, «қора олтин» ва газ қазиб олувчилар уларнинг ишларидан мамнун бўлишяпти. Ишдан чиққан моторлар ва трансформаторлар сифатли ремонт қилиниб, жойларга ўз вақтида етказиб турилибди.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

● ҚЎЛ МЕҲНАТИ КАМАЙДИ

Намангандаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида кўпгина сермеҳнат технология жараёнлари механизациялашмоқда. Айниқса тайёр кийимларни дазмоллаш ишлари ярим автомат агрегатлар ёрдамида бажарилаётир. Корхона мутахассислари тикувчилик саноати Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институти Тошкент филиали олимларининг ёрдамида агрегатларни муваффақиятли ишга туширдилар. Бу агрегатларни эндиликда фақат бир киши бошқариб, илгари бу ерда банд бўлган кўплаб ишчилар бошқа участкаларга ўтказилди. Корхонани реконструкциялаш планига мувофиқ, бу ерда эркаклар ва болалар кўйлаклари ёқаларини тикадиган автомат линия ҳам ўрнатилди. Булар буюмлар сифатини янада ошириш имкониятини бермоқда.

Ёзувчилар пахта далаларида

Кун тиккага келган. Колхозчилар тушликка чиққан дам эди. Сарҳовуз атрофидаги мажнун толлар салқинига одам тўплана бошлади.

Теварак-атроф пахтазор. Ҳаммаёқ жимирлаш ади. Ҳарорат гўё ғўзалар устида танда тортиб оқ шойи тўқийди...

Пахтазор кўм-кўк. Сувчи шохариқ устида юриб эгатларга сув тарайди. Эгатнинг икки бағрини қоплаб қизиб ётган тупроқ муздек сув шимади. Энгашиб қулоқ солсангиз қўзичоқ онасини эмаётгандай... Ҳарорат дамини кесиб ғўз ани, шона ва гулларни ташлаб юборишдан асраб қолаётган бедор, миришкор сувчига тасанно!

Илгарилари тақир дашт Фарғона шаҳрини деярли ўраб олган эди. Машҳур тўқимачилик фабрикаси шаҳар чегарасида, шу даштда бино қилинган эди. Шаҳар атрофидаги яшил қишлоқлар, боғ-роғлар ўрни ҳам нуқул тошлоқ эди. Мевасини зўрға кўтариб шохлари эгилиб ётган олма, шафтоли дарахтлари, кўсакларини улғайт ираётган пахтазор ҳам ўн-ўн бир йил олдин ёз жазирамасида тошидан ўт чиқиб ётадиган яй доқ чўл эди.

Бу даштга В. И. Ленин номидаги колхоз аъз олари жон киритдилар. Зовурларда бекор оқиб ётадиган сувни қувурларга қамаб кўтариб чиқ дилар. Янги ерга колхознинг чапдаст пахтакорлари бригадалар тузиб кўчиб ўтдилар.

Колхоз коммунистлари пешқадам бригадир Уммат Кўчиев бригадасида суҳбат қуришга йиғилишди.

ЖОНЛИ МУЛОҚОТ

СУҲБАТГА Фарғона район партия комитетининг биринчи секретари **Аҳрор АКБАРОВ** урғу берди.

— Барча коммунистлар, партия ташкилотингизнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми материалларини расмий мажлисларда, йиғилишларда ўрганибгина қолмай, коммунистларнинг мана шундай осойишта суҳбатларида ҳам ўрганишга, пленум қарорлари руҳини сингдиришга йўл тутганлиги жуда яхши иш. Ўзларингга маълум пленум ишимиздаги улкан ютуқлар билан бирга бундан буён катта қадамлар ташлашимизга тўсиқ бўлаётган хато ва камчиликларни аёвсиз очиб ташлади.

Ленин номли колхоз районимизда планларини ошириб бажарган пешқадам хўжалик. Лекин синчиклаб қаралса, сизларнинг ҳам катта-кичик камчиликларингиз, хатоларингиз борки, буларга тез барҳам бериш керак. Ўтган йили пахта планини 131 процент қилиб бажардингиз. Бошқа тармоқлар планини ҳам тўла бажаргансиз. Аммо райкомдаги маълумотларга кўра, ўтган йили пахта планини 90 процентдан сал ошириб бажарган Турсунқулов номидаги колхозга қараганда даромадларингиз анча кам. Маданий, иқтисодий ва қурилиш соҳаларида ишларингиз дўппини олиб қўйиб ўйлайдиган ҳолда.

Коммунистлар бир-бирларига қараб қолишди, нимадан бошлаймиз, дегандай савол айланиб юрарди ўртада.

Саҳатдин ҲАСАНОВ, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор:

— Кейинги икки-уч йилдан бери ерни кузда яхшилаб шудгор қилолмаяпмиз. Майдон кўсаклардан тозалангандан кейин ҳам юқоридан рухсат кутиб ўтирамиз, оқибатда ғўзапоя олинмай шудгор қилиш қишга қолади. Бунинг устига суперфосфат вақтида берилмайди, ўғит сепилмайди. Қиш кирмай кузда шудгор кўтарилмаганидан тупроқ уйқуга тўймаган одамдай нимжон бўлиб қолади. Боқилмаган тупроқ ўнтагача кўсакни рамақижон ҳосилга киритади.

Менинг участкамдаги 20 гектар пайкалда 25 йилдан бери дам берилмай пахта етиштирилади. Хўш, ўртоқлар, ҳаммаларингиз ҳам яхши деҳқонларсиз. Мана энди ўйлаб кўринг, шу пайкалнинг тупроғига: сен бир паллада ўн учтадан сара чигитли пахта етказиб бер, деб бўладими? Ахир, у тинкаси қуриб, борлиқ ширасини сарфлаб бўлган-ку!

Колхозимиз шаҳар бўсағасида. Ёшлар кўпроқ завод, фабрикаларнинг қиз, йигитлари билан вақт ўтказишади. Бизнинг колхозимизда ўз ёшларимизнинг талабини қондирадиган маданий шароит, кино кўрадиган, ҳатто шахмат-шашка ўйнайдиган, турли хил тўгараклар ташкил қилинадиган клубимиз йўқ.

Уммат КЎЧИЕВ:

— Ёшлар тарбияси муҳим масала. Ёшларни ушлаб қололмасак қўлимиз ҳавода муаллақ қолади, деҳқон ўзининг ўринбосарини йўқотади. Бизнинг жамиятимизда завод, фабрикалардаги ветеранлар ўз болаларини ихтисосли ишчи қилиб етиштиришга уринсалар, бизлар ҳам ўз болаларимизни бобокалон деҳқонларимиз изидан, ўз изимиздан чекинмайдиган қилиб ўстиришимиз керак.

Колхозимизда ҳам заводлардагидек, жамики ҳунарлар бўйича ҳар бир устага икки-уч нафардан ёш йигит, қизни шогирд қилиб беришимиз керак. Ҳолбуки ҳозир долзарб вақтда сувчи касал бўлиб қолса, ўрнига одам тополмай қоляпмиз.

Бизда бригадаларнинг йўлларига кам эътибор берилади. Кун қизиғида машиналар тўзон кўтариб ўтади. Чанг ғўзалар баргига, шона, гулларга, ўсиш тугунчаларига қўнади. Оқибатда ғўза яхши нафас ололмай, ривожи сусаяди. Шона ва гуллар кўпинча ҳосилга айлана олмай, тўкилиб кетишига ҳам сабаб бўлади. Бригадаларнинг пахтазор атрофидаги йўлларини асфальтлаш ғамини ким ейди, ўртоқ раис?

Кекса раиснинг қотма қадди хиёл тебранди, ёноқлари уча бошлади. Кўчиевга жавоб қилди:

— Тўғри, пешқадам бригадирсиз, уста деҳқонсиз. Тан берамиз. Этингиз сесканса ҳам айтиб қўя қолай, теримда ёрдамчи бер, деб ҳоли-жонимга қўймайсиз. Ўтган йили колхоз бўйича ҳашарчиларга салкам 68000 сўм колхоз пули тўланган бўлса, шунинг 24 минг сўмдан ошиқроғи сизнинг бригадангизга сарфланди. Ҳатто подборни ҳам ҳашарчи териб берди. Терим машиналарини бу йил тўла ишлатмаганингизга қўймайман, — раис, гапим тамом, дегандай бутун оғирлигини стул суянчиғига ташлаб олди. Кўчиев бош силкиб илжайди ва сўзида давом этди.

— Оббо раис-э! Гапни елкадан оширишга устасиз-да!... Сўзимдан адашиб кетаёздим. Танқидингизни қабул қиламан. Бригадамиз уч юз гектар ерда деҳқончилик қилади. Шундан 130 гектари пахта. Ҳосилдорликни 40 центнердан оширдик.

— Тўғрисини айтинг, неча гектар қўшимчаси бор?

Кўчиев ерга қараб пешанасини сидириб ташладида:

— Йўқ эмас... ўн-ўн беш гектар бор...

— Шунинг оти кўзбўямачилик.

Кўчиев қаддини ростлади:

— Пахта сифатининг пастлаб кетгани тўғри. Биз кўпинча айбни уруғликка, бу навни яратган олимларга юклаймиз. Бу унчалик тўғримас. Ўзимиз нав агротехникасига яхши амал қилмаймиз. Иккинчи бир масала. Нимагадир сўнгги икки йил ичида уруғлик аралашиб кетди. Ҳатто, бир эгатда уч-тўрт нав ғўзаси ўсадиган бўлиб қолди. Қайси навни қандай ўстиришни билмай қоласан киши.

Тўладан келган, хушрўйгина аёл қаддини ростлади:

Ўлмасхон ҚАМБАРОВА:

— Пахта сифати ёмонлашганлиги тўғрисида ҳақли фикрлар юритиляпти. Мен эски бригадирларданман. Колхозимиз пахтачиликда илгари ҳам донг таратган эди. Ўшанда чаноқнинг бир палласидаги пахтада ўн битта сара чигитни кўп кўрардик, бир чаноқдаги пахтага сиқим тўларди. Энди эса бир паллада етти, беш чигитли пахта кўпайиб кетди. Бунинг устига пахта нимжон, иккию учтадан чигит пуч...

Машраб ЭГАМБЕРДИЕВ, колхоз раиси:

— Ғўзанинг томиригача ўраб озуқасини ҳатто унинг танасидаги сувни ҳам сўриб олган ажриқлар пахта сифатини бузмайдими?

Ўлмасхон ҚАМБАРОВА:

— Менинг еримда ажриқ йўқ ва унга биз йўл қўймаймиз.

Машраб ЭГАМБЕРДИЕВ:

— Ўз eringиздан бошқасига чиқмайсиз-да. Таъна бўлмасину, бир-икки бригаданинг ғўзаси ичидан тонналаб ажриқ қазиб олдик.

Ўлмасхон ҚАМБАРОВА:

— Шикоят ёки танқидми, нима деб тушунсангиз тушунинг, ўртоқ раис, бизнинг бригада шийпони эскириб нураяпти. Янги шийпон қуриб беришни, илтимосларимизга қарамай жиддийроқ ўйлаб кўрганингиз йўқ.

Абдуманноб СОЛИЕВ, бош агроном:

— Кўчиев тўғри масалани кўтарди. Уруғлик чигитларнинг аралашиб кетиши навнинг айнишига олиб келаётир. Бир пайкалда 5—6 нав ғўзаси ўсса ҳар қандай миришкор деҳқон ва агроном шошилиб қолади. Қайсинисининг суви, озиғи қанча ва қачон берилишини билмай қолади, киши. Ана шу адашиш натижасида бизнинг ерларимизда ўтган йили 20 процент ғўза бачкилаб кетди. Хўш, бунинг жавобгари ким? Менимча бу ғоят катта масала. Уруғлик хўжаликларидаги ишни қаттиқ тартибга солиш, пахта заводларининг бу борадаги бефарқлиги, масъулиятсизлигини тез йўқотмаса сифатни яхшилаб бўлмайди.

Планлаштириш ташкилотларидаги тартибсизликни айтмай ўтиб бўлмайди. Масалан, планга мувофиқ биз 166 гектар ерга беда сепган эдик. Май ойига келиб беда ўроққа келай деганда райпландан янги кўрсатма келди: Ленин номидаги колхоз бу йил 105 гектар ерга беда экиши керак! Мана энди буёғини ўзларингиз ўйлаб кўраверинг.

Ярани тирнама, оғриғи қўзийди, деган гап бор. Дилим оғрисаям айтиб ўтай. Облплан қоратупроқ ерларга ҳам, бизга ҳам тракторларнинг эҳтиёт қисмларини тенг ажратади. Ҳолбуки, Фарғона районида бизникига ўхшаш нуқул тошлоқ ерлар бўз ерга қараганда икки баравар кўп. Эътибор қилинг, бўз тупроқ ерлардаги хўжаликлар битта лемих ишлатганда бизнинг ерларнинг боши иккию, учтадан лемихни синдиради. Қани, синиқ лемих тиш билан ер ҳайдаб кўринг-чи...

Абдумалик АБДУҲАФИЗОВ, «Ғалаба» участкасининг бошлиғи:

— Биз эрта баҳордан куз киргунча тоғдаги қорнинг чўғига қараб ердан ундирадиганимизни чамалаймиз. Ҳозир ғўза икки кун сувдан қолса тўкилган шона, гулнинг ўрнини тўлдириб бўлмайдиган вақт. Бизнинг участка ерларига қўшимча сув олиш мақсадида катта ният билан насос қурила бошлаган эди. Ҳамма иш битган эди, фақат икки юз метрга қувур уланмай қолган. Шуни пайванд қилиб сув очса ғўзаларга мадор кирар, амали яхшиланар, ҳосили кўпаярди. Ахир, биз ҳам бу йил кузда ер чизиб ўтирмаймиз, бажарганлар қаторида кўкрагимизни кериб юрамиз, деб умид қилган эдик. Суҳбатимизда сизнинг борлигингиздан фойдаланмоқчиман, Аҳрор ака, — у райком секретарига мурожаат қилди. — Наҳотки районимизда, Фарғонадек катта шаҳарда шу қувурни пайванд қилиб, сувни оқизиб юборадиган мутахассис топилмаса?

Колхозимизда одам кўп. Ёшлар ўсиб турмуш қуришяпти. Шундай аҳволга келиб қолдик-ки, бир ҳовлида уч хўжалик яшайди. Аммо колхозимизда уй-жой қуриш нимагадир тамом тўхтаб қолди. Менимча, отчопар бўлган томонга рухсат берилмас экан, қишлоғимиз қурилишининг бош планини дарҳол ўзгартириш, талабга мослашимиз керак эди. Олма пиш, оғзимга туш деб ўтирган билан бошқа биров уй-жой қуриб берармиди? Бу борада правлениемиз ниҳоятда сусткашлик қиляпти. «Ғалаба» участкасида 16 та уй қуришга жой ажратилган эди. Нимагадир қуриш бошланмади, ҳатто пойдеворларининг ўрни ҳам қазилмай, ер экинсиз қолиб кетди. Димитров ва Турсунқулов номидаги қўшни колхозлардаги қурилган уй-жойларни кўриб ҳавасимиз келади. Ҳолва деган билан оғиз чучимайди, ҳурматли Машраб ака. Қуриш эвини топсангиз, бизнинг маблағимиз қўшниларникидан кам эмас...

Одилжон ОХУНОВ, қурилиш бригадаси бошлиғи:

Танқидга эътироз қилолмайман. Ишимизда камчилик кўп. Аммо қўл қовуштириб ўтирганимиз ҳам йўқ. Шу бу йилгача 9 та кооператив уй қурдик, 6 километр йўлни асфальтладик, янги сигирхона ва бузоқхонанинг пойдеворини кўтариб қўйдик...

Коммунистлар гуркираб кулиб юборишди.

—Қурилишга меҳр қўйиб, пахтакор эрта баҳордан, қишгача пахтазорларда тимирскилангандай астойдил ишлаётганимиз йўқ, деб қўя қолсангиз бўлмайдими. Сандан ҳаракат, мандан баракат деганлар. Чумоли ҳам инига чўп ташийди, иссиқ, юмшоқ бўлсин деб. Сиз бўлсангиз ҳаракатдан қочасиз. Интилинг-да, ука!

Раис қаддини ростлаб нотиққа ўқрайиб қаради:

— Уч йилдан бери план бажармайсан, ўтган йили қурилиш плани атиги 48 процент бажарилди. Ҳали уйқудамиз, дегин ука...

— Қурилиш борасида правление, раиснинг ўзи ҳам уйқуда, Машраб ака, — деди Одилжон. — Бизда правление қурилиш масаласига ўгай кўз билан қарайди. Нимага қўшниларимиз бошқа соҳалар каби уй-жой қурилишини ҳам пахта сингари ўнг қўли билан кўтаради.

Яна кимдир гап қўшди:

— Тўғрироғи, қурилиш суягимизга сингмаяпти. Яъни, пахтани, пиллани, мевани бошқа ҳамма нарсани бунёд қилаётган, колхозни бойитаётган захматкаш инсон олдидаги, ўсиб келаётган авлод олдидаги масъулиятни яхши сезмаяпмиз. Қурилиш бошлиғига айтадиган гап шу: масъулият тўн эмас, эскирганда ечиб ташлаб бошқасини кийиб кетаверсангиз. Хўш, шундоқми, Одилжон?

—...

— Нафасингиз чиқмай қолди, нима гап?— савол ташлади ясли мудираси Ҳанифа Мирзаева. — Бизда-ку, ҳали боғча-ясли комбинатларини қуриш хаёлимизга ҳам келгани йўқ. Эскиларини ремонт қилиб, болаларни рамақижон асраяпмиз. Янгисини қуриб бер, деб болалар правлениега болтачаларини кўтариб келганларича йўқ ҳали. Ҳатто қиш совуқларида ясли-боғчалар дуруст иситилмайди, болалар яйраб ўйнашлари у ёқда турсин, ўраб қўйсангиз ҳам совуқ ейди. Мана бу масъулият алмаштирадиган тўн эмас, Машраб ака, Одилжон ака.

В. И. Ленин номидаги колхоз чиндан ҳам пахта планини бажаришда районлагина эмас, область миқёсида ҳам пешқадам хўжалик. Лекин ҳосилдорликда эмас, план бажаришда пешқадам. Гектарига олинадиган ҳосили ўртача. Хўжалик комплекс ривожлантирилмаган. Шунинг учун ҳам коммунистларнинг суҳбатида бир-биридан муҳим масалалар кўтарилди, правлениега ва ўзларига талаблар қўйилди, бир-бирларига таъналар ҳам қилинди.

Ҳамма жим. Баъзилар дўпписини олиб чертар, баъзилар пешона терларини артардилар.

Теварак атрофда, пахтазорда ҳарорат оқ шойи пардасини кўтариб олган, ғўзалар баргидаги яшил тус кўзга анча аниқ ташланарди.

Чамаси, суҳбат адоғига етган эди. Бояги исс иқда ўзини салқинга, сербарг бутоқларга олган зарғалдоқлар ҳам олис-яқиндаги дарахтларда сайрашга бошладилар.

Уммат ўрнидан туриб қаддини ростлади ва атрофидагиларга сўз қотди:

— Бир тозаришиб олдик-да! Энди ҳар ким ўз ишига ўртоқлар!

Йўлдош ШАМШАРОВ,
Абдулла ЎРОЗАЕВ,
Йўлдош СУЛАЙМОН,
Исмоил ТЎХТАСИНОВ.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

СОЦИАЛИЗМ ОДИМЛАРИ

УЗОҚ ИСТИҚБОЛНИ КЎЗЛАБ

● БУДАПЕШТ. Венгрия электроника корхоналари СССР ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатлар учун ЭҲМ ёрдами билан бошқариладиган станоклар, контрол-ўлчов асбоблари, автоматиканинг турли воситаларини ва кўпгина бошқа буюмларни ишлаб чиқармоқда.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва кооперациялашда ВХРнинг фаол қатнашаётганлиги унга электрон саноатини қисқа вақт ичида халқ хўжалигининг тез ривожланаётган тармоқларидан бирига айлантириш имконини берди. Уч йил муқаддам тасдиқланган ҳукумат программасига мувофиқ Венгрияда олис келажакни кўзлаб электрониканинг замонавий базаси барпо этилмоқда. Программанинг рўёбга чиқарилаётганлиги, масалан, кичик ЭҲМ ва компьютерлар ишлаб чиқаришни анча кенгайтириш имконини берди. «Видеотон» бирлашмаси тайёрлаб чиқараётган электрон-ҳисоблаш техникасининг ўзигина Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларидаги 600 дан кўпроқ ҳисоблаш марказларида фойдаланилмоқда.

АЪЛО СИФАТЛИ

● БЕРЛИН. Карл-Маркс-Штадт шаҳридаги энг катта Ф. Геккерт номли комбинатга «Аъло сифатли ишлайдиган корхона» номи берилди. Ана шу улкан корхона цехларида ишлаб чиқарилаётган станокларнинг янги ёки такомиллаштирилган 26 модели шу йилнинг биринчи ярмида фахрли Сифат белгиси олди. Булар — замонавий металл ишлаш агрегатлари, шунингдек, ЭҲМ ёрдами билан бошқариладиган автомат линиялардир.

Комбинат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган машина-ускуналар кўпгина мамлакатларнинг истеъмолчиларига ғоят манзур бўлмоқда. Бундай маҳсулотлар Совет Иттифоқида ҳам яхши маълум: Карл-Маркс-Штадтдаги комбинат ишлаб чиқараётган станоклар Чебоксари ва Ивановода, Тольятти ва Минскда, Ленинграддаги «Электросила» заводида ва КаМАЗда ниҳоятда яхши станок эканини кўрсатди.

Маҳсулот сифатини доимо яхшилаб бориш — кўпминг кишилик коллектив социалистик мажбуриятларининг асосий бандларидан биридир. Машинасозлар ГДР ташкил этилганлигининг 35 йиллиги арафасида шу йил планларини ошириб бажаришга ҳаракат қилаётганликларини, юбилей йилини корхона тарихида энг муваффақиятли йилга айлантиражакларини айтмоқдалар. (ТАСС).

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК АНЪАНАЛАРИ

Август ойи Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон учун алоҳида аҳамиятга моликдир. Ҳар икки улуғ мамлакат тарихидаги икки муҳим воқеанинг санаси — Ҳиндистон мустақилликка эришганлигининг 37 йиллиги 15 августда, 1971 йил 9 августда имзоланган тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет—Ҳиндистон шартномасининг 13 йиллиги кенг нишонланади. Бир-бирига чамбарчас боғланиб кетган бу шонли саналар ҳинд халқининг иқтисодий мустақилликка эришиш йўлидаги дадил одимини, республиканинг социалистик мамлакатлар, энг аввало, Совет Иттифоқи билан мустаҳкам муносабатларни ривожлантиришга қаратилган мустақил тинчликсевар ташқи сиёсий йўлининг рамзига айланган.

СОВЕТ Иттифоқи билан Ҳиндистон Республикаси ўртасидаги муносабатлар экономика ва социал ривожланишнинг энг муҳим масалаларини ҳал этишда ўзаро манфаатли ва самарали ҳамкорликнинг ёрқин намунаси бўлиб хизмат қилмоқда. Ҳиндистон мустақил ривожланиш йилларида турли соҳаларда катта муваффақиятларга эришди. Айниқса, иқтисодий ривожланишдаги муваффақиятлар салмоқлидир. Бир вақтлар Буюк Британияга хом ашё етказиб берувчи аграр мамлакат ҳисобланган Ҳиндистон ҳозир экономиканинг кўпгина соҳаларида жаҳондаги етакчи мамлакатлар қаторидан ўрин олди, космик давлатга айланди. Яқинда ҳинд халқининг ўғлони Ракеш Шарма космонавтлар оиласига аъзо бўлди.

Совет Иттифоқи Ҳиндистонга мустақиллик пойдевори — давлат миллий секторини вужудга келтиришда дўстона, самимий ёрдам кўрсатди. Мамлакатимиз ёрдамида Ҳиндистонда 70 дан ортиқ катта объект бунёд этилди ёки қурилмоқда. Ҳинд халқининг улуғ фарзанди Жавоҳарлал Неру ўз вақтида «янги Ҳиндистон эҳромлари» деб атаган бу қудратли корхоналар эндиликда мамлакатда ишлаб чиқарилаётган нефтнинг 70 процентини, оғир металлургия ускуналарининг 80 процентини, пўлатнинг 30 процентини, электр энергиясининг 20 процентини етказиб бермоқда.

Ҳиндистон қишлоқ хўжалиги мамлакатларимиз ўртасидаги самарали ҳамкорликнинг яна бир муҳим соҳасидир. Совет Иттифоқи ғаллачилик, чорвачилик, қишлоқ хўжалиги машинасозлигини ривожлантиришда Ҳиндистонга ёрдам кўрсатмоқда. Мамлакатнинг Суратгарх, Хиссар, Жарсугуд, Каннанордаги асосий қишлоқ хўжалиги фермалари СССР ёрдамида қурилган. Юксак даражада механизациялаштирилган бу хўжаликлар уруғлик дон, шоли, сермаҳсул қорамол етказиб берувчи муҳим хўжаликларга айланган. Илғор аграр методларини тарғиб қилувчи бу марказларда малакали кадрлар ҳам тайёрланмоқда.

СССР республика қишлоқ хўжалигини механизациялаштиришга салмоқли ҳисса қўшди. Ҳиндистон далаларида мамлакатимиздан харид этилган минг-минглаб тракторларни учратиш мумкин. Совет лицензияси билан Ғозиободдаги завод «Т-25» маркали тракторларни ишлаб чиқаряпти. Мамлакат чорвачилигида Совет Иттифоқидан сотиб олинган қоракўл қўйларни ва бошқа хил зотли қўйларни учратиш мумкин.

СССР билан Ҳиндистоннинг кўп томонлама алоқаларида Ўзбекистон ҳам фаол қатнашмоқда. Серқуёш республикамиз заводларининг белгиларини дўст мамлакатга юборилаётган компрессорларда, химиявий препаратларда, тўқимачилик ва пахта териш машиналарида, тракторлар ва бошқа хил кўплаб товарларда кўриш мумкин.

Республикамиз жамоатчилиги билан Ҳиндистон халқлари ўртасидаги алоқаларни ривожлантиришда ва мустаҳкамлашда Совет—Ҳиндистон дўстлиги жамиятининг Ўзбекистон бўлими катта ҳисса қўшяпти. Ўзбекистон Ҳиндистоннинг Панжоб штати, Тошкент эса Патиала шаҳри билан биродарлашган.

Дўстлик ва ҳамкорлик анъаналари билан чамбарчас боғланган Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон ер юзида тинчликни сақлаш учун курашга муҳим ҳисса қўшмоқда.

А. РЎЗИЕВ.

Бомбей — Ҳиндистоннинг катта саноат ва маданият маркази, муҳим денгиз портидир.

Суратда: Бомбейдаги муниципалитет комплекси.

А. Пушкарев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ПРАГА

Космик фазони ҳарбийлаштиришнинг олдини олиш юзасидан музокаралар бошлаб юбориш ҳақида Совет Иттифоқининг Америка маъмуриятига йўллаган таклифи Советлар мамлакатининг янги, муҳим ташаббуси, қуролланиш пойгасини тўхтатиш йўлида қўйилган катта қадамдир, деб ёзади Чехословакиянинг «Трибуна» ҳафтаномаси.

Жаҳонда бу ташаббусга билдирилган фикрлар планета узра вужудга келган хавф-хатарни тобора кўплаб кишилар тушунаётганлигидан далолат беради. Йўлдошга қарши қурол масаласида Оқ уйнинг қилаётган найранглари бир мақсадга — СССРнинг тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ташаббусларига ҳар хил йўл билан қаршилик кўрсатиш мақсадига хизмат қилади.

● ҒАРБИЙ БЕРЛИН

Ғарбий Берлин тинчлик тарафдорлари АҚШ ва НАТО ҳарбийларининг Европа территориясини ядро уруши майдонига айлантиришдан иборат авантюрачилик режаларига қарши оммавий норозилик намойишини ўтказдилар.

Тинчлик учун курашувчи юзлаб кишилар «Хиросима такрорланмаслиги керак!» деган шиор остида шаҳар кўчаларига чиқиб, Ғарбдаги агрессив доиралар бошлаган телбанамо қуролланиш пойгасига чек қўйилишини, Американинг биринчи зарба урувчи ракета-ядро қуролини Ғарбий Европанинг бир қанча мамлакатлари территориясида жойлаштиришни тўхтатишни, жойлаштирилган ракеталарни эса олиб чиқиб кетишни, космик фазони ҳарбийлаштиришга йўл қўймасликни талаб қилдилар.

● БАЙРУТ

Ливан матбуотининг маълумотига кўра, Жанубий Ливан ватанпарварлари сўнгги тўрт ой мобайнида Исроил босқинчиларига қарши қарийб 250 марта операция ўтказдилар. Август ойининг дастлабки беш кунида йигирмата шундай операция ўтказилган. Жанубий Ливан ватанпарварлари шу ҳафта бошидагина босқинчиларнинг Тир шаҳридаги икки позициясини гранатомётлардандан ўққа тутганлар. Бекаа водийсининг ғарбий қисмидаги Аммиак қишлоғи яқинида партизанлар қўйган минага босқинчиларнинг моторлаштирилган соқчилари дуч келиб портлаган. Исроилнинг, Набатиядаги постига ҳам ҳужум қилинган. Босқинчилар кўп талафот кўрган. (ТАСС).

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

БАҒДОД. (ТАСС). Ироқ ҳарбий авиацияси Эроннинг Харк оролидан жанубдаги «катта денгиз нишонига» ҳужум қилган. Самолётларнинг ҳаммаси ўз базаларига қайтиб келган, дейилади Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг бу ерда тарқатган ахборотида. Ироқ артиллерияси фронтнинг марказий участкасига Эрон қўшинлари тўпланган позицияларни тўпга тутди. Ироқ вертолётлари Шатт-ал-Араб районида душман позицияларига зарба урган. Эрон томони анчагина ҳарбий кучи ва техникасидан ажралган.

Эроннинг оғир артиллерияси Басра вилоятидаги граждан объектларини ўққа тутган.

НИКОСИ. (ТАСС). Бу ердан олинаётган хабарларга кўра, Эрон қўшинлари Мариван, Илама ва Бахтаран районларида жанг олиб борганлар. Душманнинг аскарлари ва техникасига ҳам талафот етказилган, бир қанча артиллерия позициялари яксон қилинган. Фронтнинг ғарбий секторида ҳам жанг давом этган.

Ироқнинг узоққа отадиган артиллерияси Ободон шаҳрини тўпга тутган. Тинч аҳоли ўртасида қурбонлар бор, турар жой бинолари вайрон бўлган.

ЮБИЛЕЙГА АТАЛГАН КИТОБЛАР

ПРАГА, (ТАСС). «Озодлик» сиёсий-адабиёт нашриёти ЧССР турмушидаги шонли юбилей — Чехословакия халқи миллий-озодлик курашининг тугаганининг ва Совет Армияси Чехословакияни озод қилганлигининг 40 йиллигига бағишлаб 30 номга яқин китоб чиқаради. Барча қитъалардаги кишиларни тўлқинлантираётган уруш ва тинчлик мавзуи — ана шу нашрларнинг асосий мавзуидир. Янги нашрлар орасида «Иккинчи жаҳон уруши тарихи» китоби ва 1939—1945 йилларда фашизмга қарши кураш тўғрисидаги энциклопедиянинг ҳужжатларга бой бўлган биринчи жилди айниқса диққатга сазовордир. «1943-1945 йиллардаги халқаро конференциялар» тўплами зўр қизиқиш туғдирмоқда. Теҳронда, Ялтада ва Потсдамда ўтказилган конференцияларнинг ҳужжатлари шу тўпламга киритилган. Китобхонлар фашистлар Германиясини тор-мор қилишнинг якунловчи босқичи тўғрисида Совет Иттифоқи Маршали И. С. Коневнинг хотиралари билан танишадилар.

Чехословакия ва совет авторларининг «ЧКП билан КПСС интернационал алоқалари тарихи ва замонавийлиги» деб аталган коллектив иши ҳам чех тилида босмадан чиқади. Бу тўплам Улуғ Октябрь социалистик революциясидан тортиб то ҳозирги кунларимизгача бўлган даврни ўз ичига олади.

Тинчлик ва қуролсизланиш учун кураш олиб бораётган КПСС ва Совет Иттифоқининг, бошқа социалистик мамлакатларнинг ташқи сиёсат соҳасидаги фаолияти тўғрисида ҳикоя қилувчи китоблар кўп нусхада чиқарилади.

ИНСОНИЯТ УЧУН ОФАТ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Қўшма Штатларда Рейган маъмуриятининг ядро уруши бошлашга зўр бериб тайёргарлик кўраётганлиги муносабати билан хавотирлик кучайиб бормоқда.

Бир гуруҳ америкалик таниқли олимлар, шу жумладан, Юрнелли университетининг профессори К. Саган ҳамда аэронавтика ва космик фазони тадқиқ қилиш миллий бошқармаси ҳузуридаги қурол-яроғлар соҳасидаги тадқиқотлар марказидан профессор Ж. Поллак қўшма тадқиқот эълон қилиб, унда Оқ уй илгари сураётган ядро урушига «йўл қўйиш мумкин» ва унда ғалаба қозониш «имконияти бор», деган концепцияни қатъиян рад қилдилар. Ядро уруши бутун инсоният учун фалокатга айланади, деб таъкидланади тадқиқотда. Агар дунёда тўплаб қўйилган ядро зарядларининг ҳатто ярмидан камроғи портлатилган тақдирда ҳам бу нарса Ер юзида даҳшатли ёнғинларни келтириб чиқаради, Ер юзининг катта-катта районлари зич тутун пардаси билан ўралади-ки, бу парда орқали ойлар мобайнида қуёш нури ўта олмайди, деб уқтирилади ҳужжатда. Натижада Ер юзидаги ҳарорат кескин пасайиши мумкин.

ЯНГИЛИКЛАР

НАМАНГАН

НОТЎҚИМА МАТЕРИАЛЛАР ЦЕХИ

● Учқўрғон пахта тозалаш заводининг Уйчи пунктида йилига 4 миллион квадрат метр мато ишлаб чиқарадиган нотўқима материаллар цехи қурилмоқда.

Область пахта тозалаш саноати ишлаб чиқараётган толани истеъмолчиларга ўраб жўнатиш учун 4 миллион квадрат метр ана шундай материал зарур бўлар эди. Келгуси йилдан бошлаб бундай материаллар областнинг ўзида ишлаб чиқарила бошланади.

МАРОҚЛИ ҲОРДИҚ

● Задарё районидаги «Гулбоғ» совхози территориясида жойлашган мактаблар ўқувчиларидан 70 нафари ёзги каникулни Қозон шаҳрида ўтказиш учун жўнаб кетди.

ВЦСПС қарорига кўра зилзиладан зарар кўрган оилаларга йўлланмалар бепул тарқатилди. Поп ва Чуст районлари ўқувчиларидан 320 нафари эса Куйбишев ва Фарғона областларида ҳордиқ чиқаришмоқда. Ёзги мавсумда ана шу областларда яна 140 нафар ўқувчи бепул йўлланмалар билан дам олишади.

Наманган области мактаб ўқувчиларининг ёзги каникул кунлари мароқли ўтиши учун 212 та пионер лагери ташкил этилган бўлиб, уларда бир вақтнинг ўзида 34,5 мингдан зиёд болалар дам олишмоқда. Ёзги каникулни 70 мингга яқин ўқувчи ҳушманзара жойлардаги пионер лагерларида ўтказмоқда.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ҚАСАМ

Сейт-Неби Абдурамонов ёзувчи Константин Симоновнинг «Шуҳрат» ордени тўла кавалерлари ҳақидаги ҳужжатли фильмининг қаҳрамонларидан бири. Бу фильм Улуғ Ватан уруши тарихининг ёрқин саҳифаларидан бири бўлиб қолган.

Сейт-Неби Қримда, Куйбишев районидаги Каралез қишлоғида боғбон оиласида туғилган. Мактабда спортнинг отиш, миллий кураш ва бошқа турларига қизиқарди. Улуғ Ватан уруши бошлангач, дастлаб командирлар мактабида таълим олди, сўнг Новгород—Волинск шаҳри мудофаасида қатнашди. Шу жангда шахсан наводкачи Абдурамоновнинг мўлжали билан душманнинг 3 та танки йўқ қилинди. Тўп ишдан чиққандан сўнг артиллериячилар пиёдалар сафида жангга кирдилар. Собиқ артиллериячилар яна ўлимга тик боқиб, фашистларнинг устма-уст ҳужумларини қайтардилар.

Лекин дастлаб кучлар тенг эмас эди. Совет қўшинлари оғир ва қонли жанглар билан шарққа чекинишарди. Днепр жангида Сейт-Неби отасидан хат олди. Ўз хатида эвакуация қилинган қримликлар билан Ўзбекистонга келгани, ўзбеклар яхши кутиб олгани ҳақида ёзиб, «Бўш келманглар, ўғлим. Фашистларга шафқатсиз бўлинглар», деб ўгит қилганди.

Сейт-Неби отасининг хатини солдатларга қайта-қайта ўқиб берарди.

Сталинград остонасида совет қўшинлари мустаҳкам мудофаа ўрнатдилар. Сейт-Неби отасига хат ёзди: «Чекиниш тўхтади, ота. Сталинградда ғалаба бонги урилишига ишончимиз комил...»

Катта сержант Абдурамонов партияга қабул қилишларини сўраб ариза берди: «Жангга коммунист бўлиб киришни истайман. Партия ишончини оқлайман деб қасам ичаман...»

Бу қуруқ гап эмас эди. Сейт-Неби ўз қасамёдини шараф билан бажаришга ҳаракат қилди. Сталинград жанги 14 октябрда жиддий тус олди. Эрталаб беш километр кенгликдаги участкада гитлерчилар катта куч билан жангга кирдилар. Эрта тонгда бошланган артиллерия «наъраси» ярим тунгача тинмади. Ўша куни фашист армияси 2 минг самолёт учирди. Совет қўшинлари устига бомбалар ёғдирди. Улар 62-армияни йўқ қилиб ташлашга уринар эдилар.

Катта сержант Абдурамонов хизмат қилаётган 95-ўқчи дивизия қутирган гитлерчиларнинг қисувига қаҳрамонларча бардош берарди. Бу ерда оддий солдатдан тортиб, генералгача қаҳрамонлик кўрсатарди.

Куннинг иккинчи ярмида немисларнинг 180 та танки пиёдаларнинг жанговар сафларини ёриб ўтди. Гитлерчилар трактор заводига бостириб кирдилар. Немис пулемётчилари ёрдамчи цехнинг томига жойлашиб олиб, совет қўшинларини ўққа тута бошладилар. Рота командири капитан Макаров кўнгиллиларни танлаб, уларга Сейт-Небини бошлиқ қилиб тайинлади ва цех томини газандалардан «тозалаш»ни буюрди.

Сейт-Неби бошлиқ кўнгиллилар харобалар орқали эмаклаб бориб, цех томига чиқдилар ва писиб ётган душман пулемётчилари устига ташландилар. Пулемётчилар билан олишувда Сейт-Неби бўйни ва елкасига кучли бир нарса урилганини ҳис этди ва икки-уч қадам юриб йиқилди.

Шундан кейин у госпиталда ётиб чиқди. Абдурамонов 370-ўқчи дивизиянинг 1232-ўқчи полки командири ихтиёрига юборилди. Сейт-Неби 5-ўқчи ротага командир этиб тайинланди.

Дивизия ўша пайтда Висланинг ғарбий соҳилини эгаллаб турарди. Совет қўшинлари янги ҳужумга тайёрланаётганди. Бизнинг кузатув пунктимиздан душман ҳимоя иншоотлари барпо қилаётгани, куч тўплаётгани кўриниб турарди. Душманнинг ҳақиқий ниятини билиш учун «тил» керак эди.

— Кундуз куни уриниб кўрилса қандай бўларкин? — деди Сейт-Неби. — Кечаси душман ўта хушёр туради. Кундузи навбатчидан бошқа кўпчилик дам олади, ухлайди.

Бу таклиф полк командири полковник Барминга маъқул тушди. Бу қийин иш Абдурамонов бўлимига топширилди.

Кундуз соат 2 да Сейт-Неби яшил ўт билан ниқобланиб, душман томон эмаклаб кетди. Унинг ортидан уч-тўрт солдат изма-из борди. Куз ёмғири шивалаб турарди. Ўнг томонда немис автоматларидан ўқ ёғиларди. Разведкачилар бу хавфни писанд қилмай душман дзоти томон интилишади.

Сейт-Неби траншея олдида сергакланиб туриб қолди. Кейин зудлик билан дўнгликдан ошиб траншеяга тушди. Яна қулоқ солди. Гитлерчилар уни сезмаганига ишонч ҳосил қилгач, олдинга юрди. Оддий солдат Макаренко у билан изма-из борди. Қолганлар траншеяда командирнинг сигналини кутишди. Абдурамонов юз метрча юргач, траншеядан ажралган тор йўлакни кўрди. Йўлакка яқинлашиб қулоқ солди. Одам шарпаси эшитилди. У хушёр турди. Макаренко етиб келгач, Сейт-Неби шарпа келган томонга тўппончасини тўғрилаб, дадил қадам қўйди. Шу чоғ бепарво келаётган немис солдатини кўриб «хенде-хох» деди. Немис солдати донг қотиб қолди. Сўнг секин қўлини кўтарди. Абдурамонов фашистнинг ёлғиз эканлигини фаҳмлаб, Макаренкога уни қуролсизлантиришни буюрди.

Асирни полк штабига келтирдилар. «Тил» берган кўрсатмалар келгуси жангларни ташкил қилишда қўл келди. Ўша кунийёқ разведкачилар, жумладан, Абдурамонов III даража «Шуҳрат» ордени билан мукофотланди. Дивизия командири полковник Гавилевский Абдурамоновга орден топшираётиб полковник Барминга:

— Бу одам тайёр разведкачи экан-ку?! Уни разведкага ўтказинг, — деди.

Шундан кейин Сейт-Неби разведкачи сифатида кўп иш кўрсатди. Душманнинг ўт очиш системаси ҳақидаги қимматбаҳо маълумотларни қўлга киритгани учун «Жасурлиги учун» медали билан тақдирланди.

1945 йил 14 январда дивизия Пулава плацдармида ҳужумга ўтди. Машҳур Висла—Одер операцияси бошланди. 2-батальон олдида Абдурамонов разведкачилари боришарди. 29 январда Дильна—Нова аҳоли пунктида ўқчи дивизия душманнинг қаттиқ қаршилигига учраб тўхтаб қолди.

Батальон командири капитан Лосев катта сержант Абдурамонов бўлинмасига орқа томондан бориб душман дзотини йўқ қилишни буюрди. Абдурамонов бошлиқ разведкачилар топшириқни бажариш учун қишлоқ томон ўрмалаб кетишди. Разведкачилар душман траншеясига ёриб кириб, 7 та немисни ўлдириб, 3 тасини асир олдилар. Ўқчи қисмлар ҳужумни давом эттириш имкониятига эга бўлдилар.

Қўмондонлик Абдурамоновни II даража «Шуҳрат» ордени билан тақдирлади. Тўрт кундан кейин эса унинг кўксига Қизил Юлдуз ордени тақиб қўйишди.

Душманнинг қаттиқ қаршилигини енгган совет қўшинлари Берлин остонасига қадам қўйганда, 370-ўқчи дивизия Франкфурт-Одер, Фюрстенвальде йўналишида ҳужумда эди. 26 апрелда 2-ўқчи батальон Зельхов аҳоли пунктида ҳужумга ўтди. Шу жангда взвод командири оғир яраланди. Абдурамонов взводга командирлик қилишни ўз зиммасига олди ва жангчиларни ҳужумга бошлаб борди. Улар душманни тор-мор қилиб, 14 немисни асир олдилар.

Зельхов ва Липпе аҳоли пунктларини олишдаги жасорати учун Абдурамонов I даража «Шуҳрат» ордени билан мукофотланди.

Уруш тугади. Сейт-Неби Тошкентга, Янгийўл шаҳрига келди. Унинг ота-онаси шу ерда дафн қилинган эди. У 8 йил Янгийўл қанд заводида ишлади. 1953 йили оиласи билан Наманган шаҳрига кўчиб келди. «Узремприбор» заводининг Наманган филиалида меҳнат қилди.

Сейт-Неби Абдурамонов ҳозир 71 ёшда. Иттифоқ аҳамиятига молик пенсионер. Лекин кекса гвардиячи ҳали тетик, ишни тарк эттани йўқ. Наманган умумий овқатланиш корхонасида ишлаяпти. У бўш пайтларида ўқувчилар, ҳарбий хизматга чақирилувчилар орасида бўлиб, уларга совет қўшинларининг Улуғ Ватан урушида кўрсатган жасорати ҳақида ҳаяжон билан гапириб беради. Ёшлар унинг ҳикояларини мароқ билан тинглашади.

И. АНДРЕЕВ,
истеъфодаги полковник.
А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ АРМУҒОНИ

«ДИЁНАТ» АРМАН ТИЛИДА

Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати таниқли адиб Одил Ёқубовнинг «Диёнат» романини Иттифоқ китобхонлари қизғин кутиб олишганди. Асар СССР Ёзувчилар союзининг йиллик мукофотига сазовор бўлди, кейин тез орада қардош халқлар тилларига таржима қилинди.

Яқинда арманистонлик китобхонлар «Диёнат» романининг она тилларидаги нашрини қўлга олишди. Асар Ереванддаги «Советскаи грох» нашриётида «Хиғч» («Диёнат») номи билан чоп этилди. Уни арман тилига таниқли таржимон Дереник Сарибскян таржима қилган. Китобни рассом В. Мандакуни безаган. Роман арман китобхонларига ҳам манзур бўлиши шубҳасиздир.

В. ИСАКЯН.
Ереван.

«С О З»

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг қутлуғ олтмиш йиллик тўйига Иттифоқимизда қардошлик туҳфалари ҳозирланмоқда. «Советский писатель» нашриёти С. Азимов, Ҳ. Ғулом, Р. Файзий, Ж. Жабборов каби адибларнинг асарларини китобхонларга тортиқ қилди. Яқинда Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати, истеъдодли шоир Муҳаммад Алининг «Соз» дея номланган мажмуаси нашрдан чиқди.

«Соз» тўпламига Муҳаммад Алининг «Гумбаздаги нур» достони ва «Прометей», «Шарифа», «Ўзбекистонда июнь», «Соз» каби қатор шеърлари жамланган. Уларни Н. Гребнев, А. Передреев, А. Парпара каби нозиктаъб таржимонлар таржима қилишган. Китобни рассом Стелла Зак безаган. «Соз»нинг бош мотиви — шоир шеърларида бепоён Ватанимизни, халқларнинг бузилмас дўстлигини улуғлайди. Тўпламдаги шеърлар ўқувчи қалбида қуёшли Ўзбекистонга сўнмас муҳаббат уйғотади.

В. КОСТИРКО,
Москва.

«Оқ олтин» ашула ва рақс халқ ансамбли Шовот районидан ташқарида ҳам машҳур. Унинг райондаги «Ленинград» колхозида ташкил этилганлигига беш йилдан ортиқроқ вақт ўтди. Бу давр мобайнида у область ва республика фестивалларининг лауреати деган шарафли номга сазовор бўлди. Ансамбль Ўзбекистон ва Туркманистон бўйлаб гастролларда бўлди. Унинг 23 аъзоси бор. «Оқ олтин»га Ж. Йўлдошев раҳбарлик қилмоқда. Суратда: ансамблнинг рақс группаси.

В. Молгачев фотоси.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ТОШГА БИТИЛГАН ТАРИХ

Доғистон тоғлари орасидаги Рича овули кўҳна мачитининг деворлари олимларга тарихий китобнинг саҳифалари сингари маълумот берди. Саккиз аср мобайнида деворга ўйиб ёзилган битиклар ўтмишда бўлган қаттиқ зилзилалар, қалъа ва мачит қурилиши тўғрисида хабар бериб, меъморларнинг номларини маълум қиларди.

Доғистоннинг қарийб ҳар бир овулида бундай тош архивлар бор. Ғамзат Цадаса номидаги тарих, тил ва адабиёт институти коллекциясининг ўзидагина тоғлиқ ўлкадан топилган мингтадан кўп битиклар бор. Ўтган асрнинг ўрталарида рус дипломати ва сайёҳи Н. Хаников ана шу хазиналарни бошлаб берганди. Кейинги йилларда институт олимлари унга катта ҳисса қўшдилар. Олимлар кески билан ўйиб ёзилган ҳужжатларни системалаштирдилар ва якунладилар.

— Ихтиёримиздаги битикларнинг энг аввалгилари X асрга тааллуқлидир. Улар қалъа деворларига, кўприкларга, уйларга ёзилган, — деди тарих фанлари доктори А. Шихсаидов. — Булар Кавказ тарихига доир ёзма манбаларга қимматли иловалардир. Улар тоғликларнинг ўзаро иқтисодий муносабатларини ойдинлаштиради, узоқ ўтмишнинг кўпгина сирларини очади. (ТАСС).

ЯНТОҚДА УНГАН ҚОВУН

«Овцевод» совхозининг чўпонлари масканида Қ. Илёсов меҳмонларга хушбўй қовун сўйиб берди.

Қазтой меҳмонларни «қовун полизга» бошлаб боради. Янтоқнинг илдизи катта чуқурликка кетиб шу жойдан «сув ичади». Чўпон қовунни шу янтоқда пайванд қилиб кўрди. Кўкламда ёш янтоқни илдизига қадар кесиб, уни иккига ажратди ва орасига униб чиққан қовун уруғини қўйиб, устидан тупроқ тўкди. Тажриба чакки бўлмади, янтоқ илдизи орқали сув ичиб қовун битди. (ТАСС).

Чимкент.

СПОРТ

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● ЧИМ ХОККЕЙ. Эркаклар олий лига командалари ўртасида навбатдаги учрашувлар ўтказилди. Андижоннинг «Звезда» командаси Ленинскнинг «Старт» коллективини қабул қилиб (7:0, 1:1), 21 очко билан мавқеини мустаҳкамлади. Ҳозир андижонлик хоккейчилар бешинчи ўринни эгаллаб турипшибди. 40 очко тўплаган Олмаота динамочилари пешқадамлик қилишмоқда.

● ҚАЙИҚ ҲАЙДАШ. Шяуляй шаҳрида ўтказилган мамлакат команда чемпионатида тўрт кишилик байдаркада эшкак эшган тошкентлик Т. Левина, Т. Числова, Г. Шарофуддинова, Л. Саҳобуддиновалар минг метрли масофада биринчи бўлишган эди. Улар 500 метрли масофани учинчи бўлиб босиб ўтиб, яна совриндор бўлишди. Яна бир вакилимиз Ю. Соболев эса бир кишилик каноэда 10 минг метрли масофада иккинчи бўлди.

● ВЕЛОПОЙГА. Ереван трекида ўтказилган СССР биринчилигида ўттиз даврали пойга бўйича тошкентлик Г. Нигматулина маррага учинчи бўлиб келди.

● ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Москва чемпионатида чирчиқлик Л. Бутузова баландга сакрашда 197 сантиметрли маррани эгаллаб, иккинчи натижа кўрсатди.

● ФУТБОЛ. «Спартак» — «Зенит» (2:3) учрашуви билан олий лига командаларининг 21-тур ўйинлари якунланди. «Зенит» 30 очко билан олдинда бормоқда.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ✻ ЭЪЛОНЛАР

СССР Енгил саноат министрлиги
ПАХТА ТОЗАЛАШ САНОАТИ МАРКАЗИЙ
ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
лабораториялар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: ўрта толали пахтани тозалаш, ғўза уруғи тайёрлаш, ғўза янги навларини ўрганиш, технология лабораторияси, аррали жинлаш, қуритиш, стандартлаштириш, пахтага оид сермеҳнат ишларни механизациялаш, приборлар лабораторияси, ингичка толали пахтани қайта ишлаш, йигириш.

катта илмий ходимлар: ўрта толали пахтадан тола ажратиб олиш, ингичка толали пахтадан тола ажратиб олиш, экиш учун уруғлик чигит тайёрлаш, чигитни туксизлантириш, луб толалари, технология, йигириш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, экономика, механизациялаш;

кичик илмий ходимлар: ўрта толали пахтани тозалаш, аррали жинлаш, ингичка толали пахтадан тола ажратиб олиш, ингичка толали пахтани қуритиш, линтерлаш, экиш учун уруғлик чигит тайёрлаш, чигитни туксизлантириш, сермеҳнат ишларни механизациялаш, автоматлаштириш, хом ашё, стандартлаштириш, луб толалари, приборлар, хавфсизлик техникаси, синовдан ўтказиш, йигириш, иссиқлик—модда алмашинуви, экономика, комплекс тадқиқотлар.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700070, Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 8-уй.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

Ўрта Осиё темир йўлининг Ховос бўлими базасидаги
168-ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984-85 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тепловоз машинисти. Ўқиш муддати — 2 йил.
Ишчилар, хизматчилар ва Совет Армияси сафидан запасга бўшатилган ҳарбий хизматчилар ўрта маълумоти бўлган ҳолда қабул қилинади. Стипендия 72 сўм;

рефрижераторли поездлар совутиш қурилмаларининг механиги. Ўқиш муддати — 6 ой. Ўрта маълумотли бўлган ишчилар, хизматчилар, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган ҳарбий хизматчилар, шунингдек, 18 ёшга тўлганлар қабул қилинади. Стипендия 72 сўм:

тепловоз машинисти ёрдамчиси. Ўқиш муддати — 1 йил. Ўрта маълумотга эга бўлган 17 ва ундан катта ёшдаги йигитлар қабул қилинади. Стипендия 30 сўм. Практикани ўташ вақтида ўқувчилар иш ҳақининг 50 процентини оладилар, шунингдек стипендия сақлаб қолинади;

тепловоз машинисти ёрдамчиси ва станция бўйича навбатчи. Ўқиш муддати — 3 йил. 8 синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Ўқувчилар қисман давлат таъминотида бўладилар (бепул уч маҳал овқат, бепул кийим-бош). Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади. Практикани ўташ даврида ўқувчилар иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини тугатганлар темир йўл транспорти ходимларининг барча имтиёзларидан фойдаланадилар: Совет Иттифоқининг исталган чеккасига темир йўл бўйлаб бориш учун битта бепул йўл билети, ёқилғи, формали кийим-бош берилади ва улар бошқа имтиёзларга эга бўладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатган ва имтиёзли диплом олган шахсларга олий ўқув юртига кириб ўқиш учун йўлланма берилади.

Билим юртига қабул қилиш имтиҳонларсиз ўтказилади.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: маълумоти тўғрисида гувоҳнома ёки аттестат, (асли нусхаси ёки копияси), туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, ариза, ҳарбий рўйхатда турганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки ҳарбий билет, турар жойидан справка, мактабдан ёки ишлаб чиқаришдан берилган характеристика, 6 дона фотосурат (3х4 см.)

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.
Қабул комиссияси ҳар куни соат 9 дан 18.00 гача ишлайди.

Бизнинг адрес: Ўзбекистон ССР, Сирдарё области, Ховос станцияси, Комсомольская кўчаси, 20-уй.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ИНТЕРЦИРК-84»** чет эл цирк артистларининг гастроллари (19.30).

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
БОТАНИКА ИНСТИТУТИ
эфир-мой ва бўёқли ўсимликлар лабораториясининг **кичик илмий ходими** (хўжалик шартнома ишларига — ботаник ихтисоси бўйича)
вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.
Мурожаат учун адрес: 700125, Тошкент шаҳри, 125-алоқа бўлими, Ф. Хўжаев кўчаси, 32-уй, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениеси, «Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси коллективи Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениеси раисининг ўринбосари, «Правда Востока» газетаси редактори Н. Ф. Тимофеевга отаси

Фёдор Григорьевич ТИМОФЕЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг маданият бошқармаси коллективи бошқарма бош инженери Т. В. Ҳошимовга отаси

Абдуваҳоб ҲОШИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

9 АВГУСТ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Саёҳатчилар клуби. 10.40 — Скрипка ва гитара ижроси учун соналалар. 11.00 — ТАСС вакил қилинган. Бадиий фильм 8-серия. 12.10 — Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильм. 15.35— ...16 ёшгача ва ундан катталар. 16.15 — Шахмат мактаби. 16.45 — Болалар учун фильм.. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультипликацион фильм. 19.50 — Фан ва турмуш. 20.20 — ТАСС вакил қилинган. Бадиий фильм. 9-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Джаз панорамаси. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Ҳужжатли фильм.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Сумбар тароналари. 9.45 — Дарвозабон. Бадиий фильм. 11.00 — Поэзия. 11.40 — Болаларга жониворлар ҳақида. 12.10 — Полк ўғли. Бадиий фильм. 1-серия. 13.20 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 13.50 — Инсон тили. 14.20 — Сиз яратган боғ. 14.50 — Беш кеча. Бадиий фильм. 16.30 — ва 18.30 —Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 19.30 — Концерт. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Сиз бунга қодирсиз. 21.30 — Время. 22.55 — Ҳужжатли фильм. 23.05 — Д. Кабалевский. О. Туманян шеърларига ёзган 8 та романс.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот 10.20 — Болалар учун фильм. 12.05 — Фильм-концерт. 12.45 — Телефильм. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.10— Фильм-балет. 19.10 — Нон илми. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Фильм-концерт. 20.00 Дунё воқеалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ёшлар куйлаганда. 21.30 —Время. 22.05— Инсон ва замин. 23.20 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.35 — МОСКВА-II. 18.15 — Шоирлар—болаларга. 18.45 — Инсонни ардоқланг. Бадиий фильм. 1-серия. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ёшлик. 20.50 — Ўзбекистон. Киножурнал. 21.00 — Харидор ва бозор.

10 АВГУСТ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 10.40—Ҳужжатли фильм. 11.00 — ТАСС вакил қилинган. Бадиий фильм. 9-серия. 12.10 ва 15.00— Янгиликлар. 15.20—Ҳужжатли фильм. 16.15 —Рус тили. 16.50 — Болалар учун фильм. 17.55 — Ҳужжатли фильм. 18.25 — Нина Висотина куйлайди. 18.50 — Илмий-оммабоп фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультипликацион фильм. 19.50 — Ҳамдўстлик. 20.20 — ТАСС вакил қилинган. Бадиий фильм. 10-серия. 21.30 — Время. 22.05 Фильм-концерт. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — Денгиз бўйидаги қўшиқлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Концерт. 9.50 — Ўйин. Бадиий фильм. 10.40 — Мультиплиакацион фильмлар. 11.10 — Қўшиқларимиз парвоз эт. 11.55 — Академик С. В. Обручев. 12.40 — Полк ўғли. Бадиий фильм. 2-серия. 13.45— Биз БАМни қуряпмиз. 15.10 — Инглиз тили. 15.40 — Сирли воқеа. Спектакль. 16.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Театр ва замон. 20.10 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Оловли касб кишилари. 21.30 — Время. 22.05 — Ольшанский қора қалъаси. Бадиий фильм. 1 ва 2-серия-лар.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот 10.20 — Болалар учун фильм. 11.05 — Телефильм. 11.30 — Хайр, каптарлар. Бадиий фильм. 13.05 — ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Беш кунликни тўрт кунда бажарамиз. 19.30 — Ахборот. 19.45 —Маккажўхори — ҳам дон, ҳам озуқа. 19.55 — Чин ва ёлғон зиёратгоҳлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ойнадан ўпкалама. 22.25 — Ғолиб. Спектакль.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.00 — МОСКВА-II. 18.10 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — Реклама. 18.40 — Инсонни ардоқланг. Бадиий фильм. 2-серия. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Экранда оперетта. 21.30 — МОСКВА-II.

РАДИО

9 АВГУСТ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Эстрада қўшиқлари. 9.30 — К. Жабборов ва Н. Ҳасанов қўшиқлари. 9.45 — Қармоқ. Ҳажвий эшиттириш 11.15 — Шонли 60 йил солномаси. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Малши. 18.15 — Туркистон ҳарбий округи духовой оркестри чалади. 19.25 — Юность Узбекистана. 20.50 — СССР билан Ҳиндистон ўртасида Шартнома имзоланган кунга. 21.00— Адабий ўқиш. 21.20 — Концерт. 22.30 — Классик шоирларнинг ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар.

10 АВГУСТ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек авторларининг қўшиқлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Янги музикали ёзувлар. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 19.25 — Ёшлик. 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда. 23.45 — Футбол. СССР чемпионати.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана,
Верховного Совета и Совета
Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П.
Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.